

Järgmine
Alutaguse valla
ajaleht ilmub
augustis

Alutaguse valla noortepäev pakkus rõõmu nii väikestele kui ka suurtele

Kärolin Kivestu
Alutaguse Huvikeskuse juhataja

Juba viis aastat on Alutaguse vallas korraldatud noortepäeva kõikidele meie valla lastele ja noortele. Programmi koostamisel oleme lähtunud mõttest, mis võiks neid rõõmustada ning mis tooks neile sära silmadesse ja naeratuse näole. Nii sai ka sel aastal päev väga mitmekülgne.

Päev algas Iisakus Täriveres mäel üheskoos Alutaguse lasteadeadega, kus lõbusal loodusmatkal ootasid lapsi erinevad vahvad loomad, kellega koos lahendati põnevaid ülesandeid. Kõikidele rühmadele jagati kätte kaardid, mille abil tuli mööda matkaradasid orienteeruma minna. Lõbusa loodusmatka kaaskorraldamise eest suur tänu Mäetaguse lasteaia liikumisõpetaja Eve Elmile, tänu kellele said paika vahvad ülesanded ja kes lammas Shaunina lastele toremaid tantse ja tegevusi korraldas. Suur tänu ka Iisaku lasteaia liikumisõpetaja Riina Karrile, kes mõtte ja ideedega panustas. Metsas aga ootasid lapsi Alutaguse Huvikeskuse kultuuri- ja noorsootöötajad, kes lapsi rõõmsal meelel tervitasid

ning nendega erinevaid mänge ja tegevusi ette võtsid. Jänes Mirjami juures toimus mäng, kus tuli kiiruse peale maa seest porgandit välja tõmata. Siil Aire aga palus lastelt abi oma pottidele õigete kaante leidmisel. Rebase Gerriga otsiti metsa alt ja pandi paardesse jalanõusid, mis ta kutsikad olid ära kaotanud. Hunt Kaidi juures said lapsed läbida takistusrada ning orav Grete juures proovida täpsusviskeid käbidega. Karu Käroliniga mängiti raja lõpus mängu „Metsas kõnnib karuke“. Nii saidki kõik punktid läbitud ning pöörduti tagasi lõkkeplatsile, kus mängiti veel linnubingot ja otsiti platsi ümbrusest erinevate lindude pilte. Kõik tublid matkajad said mälestuseks linnuvile ja sündmuse lõpetas ühine jäätisesöömine. Aitäh kõikidele Alutaguse lasteadeadele, et rõõmsal meelel alati ühistest sündmustest osa võtate!

Alutaguse koolinoori ootasid aga pealelõunal põnevad tegevused Iisaku lauluväljaku ja rahvamaja ümbruses. Päeva avas noor muusik ja päevajuht Jaagup Tuisk. Tänavu oli igal Alutaguse koolil võimalik enda poolt välja panna kontsertprogrammi etteasteid. Üles astusid Iisaku Kunstide Kooli tantsijad, Kurtna tantsumäng, Iisaku Gümnaasiumi 4. klassi õpilased,

Iisaku Gümnaasiumi noored Kirke ja Marten Karja, Illuka Koolist tuli ettekandele trummi-sõu Joonas Juhkovi poolt ja teda saatis kitarril õpetaja Peeter Priks. Ülevallalise kollektiivina esines noortepäeval ka Alutaguse lastekoor.

Alutaguse Vallavalitsuse poolt andsid vallavanem Tauno Võhmar ja abivallavanem Kairi Hõbemeru üle tunnustused silmapaistvamatele kooliõpilastele, kes olid välja valitud koolide ja noorte endi poolt.

Avatud olid Gato õuemängud, mis pakkusid põnevust nii ükski kui ka kaaslasega mängides. Võimalus oli näiteks proovida memoriini, 4 ritta, trips-traps-trulli ja erinevaid viskemänge. Noorteühingu Eesti 4H eestvedamisel mängiti õpetlikku mängu „Maal on vahva“. Tegutses ka disainitelk, kus sai maalida puidust kettale või teha sõbrapaelu. Tuleohutusealast ja elanikkonnakaitse teemat infot ja nõu olid sündmusele tulnud jagama Mäetaguse vabatahtlikud päästjad ning noori rõõmustas ka seiklusraja batuut. Sündmusele pani toreda punkti Jaagup Tuisu trio kontsert.

Oli üks äraütlemita lõbus päev, loodame, et ka noorte jaoks. Suur tänu kõigile, kes Alutaguse valla noortepäeva kordaminekule kaasa aitasid!

21. JUUNIL KELL 20

ALAJÕE JAANITULI

ALAJÕE KÜLAPLATSIL

DJ ja õhtujuht
MARK KITAJEV

22. juunil kell 20

MÄETAGUSE PUKKEALAL
RULLIRAJA KÕRVAL

Alutaguse valla JAANIÕHTU

Õhtujuht Kalle Pärt

Simman ansambliga
KUULSUSE NARRID
Henrik Hinnikul, Tanel Saarmäe, Juhani Sutti
ja külaliskülge Kristo Jooasip

Esinevad kohalikud
Isetegevuskollektiivid
Jaanimängud ja tegevused lastele

Avatud **Catering Kene** kohvik

Kohal **Silmumäe** lüüsi pöli
ja hobuse (5 €/in)

www.huvikeskus.alutagusevald.ee

23. juunil kell 20

IISAKU JAANIPIDU

Sigin-Sigin tantsijad

Regilauluansambel Silmalaine

Avatud **Catering Kene** kohvik

Tantsuks mängib:
AUDRU JÕELAEVANDUSE PUNKT

Ühisinfo: merle.pihoff@alutagusevald.ee

23. juuni 2024

VÕIDUPÜHA tähistamine

Alutaguse vallas

10.00 PAGARI mälestuskivi juures

10.30 MÄETAGUSE kalmistul

11.00 IISAKUS
Alutaguse vabadusvõitlejate
mälestusmärgi juures

11.30 TUDULINNA kalmistul asuva
Vabadussõja mälestussamba
juures

Mälestuslõuendite ja -pildide näitus

EELK Tuhklaste Rahu Lugu ja Muusikate Ühenduse Püha Pühade

23.06 KL 16 • TUDULINNA RAHU KIRIK

VÕIDUPÜHA KONTSERT

Koostanud: Kalle Pärt, Kerttu Pärt

Jaan Ots
violin

Neeme Ots
violin

Stuudio: Kerttu Pärt

Eakate ekskursioon

toimub 3. juulil Harjumaale Rummu ja Paldiskisse.
Registreeruda saab kuni 26. juunini
Asta Talviste telefonil 5683 8929.

Ülevaade Alutaguse Vallavolikogu istungist

30.05.2024

Marin Grüning

vallavolikogu sekretär

- Otsustati garanteerida parima pakkumuse teinud panga ja Mehntack OÜ vahel sõlmitavast laenulepingust tulenevad Mehntack OÜ kohustused (laenusumma kuni 12 000 eurot).
- Otsustati kinnitada Mehntack OÜ uus põhikiri.
- Tunnistati kehtetuks Mehntack OÜ vana põhikiri.
- Otsustati muuta Alutaguse valla infolehe väljaandmise korda.
- Otsustati täiendada Alutaguse valla lasteaia põhimäärust.
- Kehtestati Karjamaa külas asuva Käo kinnistu detailplaneering.
- Otsustati võõrandada vallavara otsustuskorras (Alajõe küla, Käbi).
- Otsustati võõrandada vallavara otsustuskorras (Mäetaguse küla, Kuivati).
- Kinnitati, et Alutaguse vallavalitsus on projekti „Pagari kogukonna kaasamiskeskus” projektipartner ja võtab varalised kohustused.

Volikogu istungi protokoll, vastuvõetud otsused ja määrused
leitavad dokumendiregistrist:
http://delta.andmevara.ee/alutaguse_vald/

Volikogu istungi salvestis:
https://pilv.alutagusevald.ee/s/16-05-2024_volikogu
https://pilv.alutagusevald.ee/s/30-05-2024_volikogu

Detailplaneeringud

Alutaguse Vallavalitsus kehtestas 30.05.2024 Alajõe küla Kassikaku kinnistu detailplaneeringu.

Planeeritav ala hõlmab elamumaa sihtotstarbega Kassikaku (12201:001:1980) maaüksust, sellega piirnevat kõrvalmaanteed nr 13111 Kauksi – Vasknarva ning osaliselt Emmeliine (13001:001:0107) maaüksust. Planeeringuala suurus on kokku ca 2,9 ha.

Kassikaku maaüksus on varasemalt olnud hoonestatud (ehitisregistri andmetel neli suvilat). Planeeringualale ulatub Peipsi järve ranna ehituskeeluvöönd ja 200 m laiune piiranguvöönd. Detailplaneeringu eesmärk on hooajalise kasutusega elamute (suvilate) ehitamine. Detailplaneeringuga on kavandatud üheksa hooajalise kasutusega elamumaa krunti, millele on määratud ehitusõigus kahele hoonetele ehitisealuse kogupindalaga kuni 260 m² ja kõrgusega 7,5 m. Planeeringulahenduse koostamisel on arvestatud üldplaneeringu, olemasoleva ehitusjoone ja looduskaitseadusest tulenevate erisustega. Detailplaneering on kooskõlas Alutaguse valla üldplaneeringu põhilahendusega.

Alutaguse Vallavalitsuse korralduse ning kehtestatud detailplaneeringuga saab tutvuda Alutaguse valla veebilehel www.alutagusevald.ee/kehtestatud.

Alutaguse Vallavolikogu kehtestas 30.05.2024 otsusega nr 184 Karjamaa küla Käo kinnistu detailplaneeringu.

Planeeritav ala asub 13111 Kauksi-Vasknarva tee ääres, hõlmab maatulundusmaa sihtotstarbega Käo (12201:001:0212) kinnistu lõunapoolset osa ning osaliselt lähialana 13111 Kauksi-Vasknarva tee (12201:001:0373) maaüksust. Planeeringuala suurus kokku on ca 3,7 ha.

Planeeringualale ulatub Peipsi järve ranna ehituskeeluvöönd (vähesel määral) ja 200 m laiune piiranguvöönd.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on planeeringuala kõrvalmaanteed poolsele alale ehitada segafunktsiooniga hoonestus (äri- ja elamumaa sihtotstarve) ning planeeringuala põhjapoolsele osale elamud (üksikelaud/hooajalise kasutusega elamud). Juurdepääsuks planeeritud kruntidele on ette nähtud uue ristmiku (mahasõit riigiteelt) ja sõidutee ehitamine. Veevarustuse tagamiseks on kavandatud ühine puurkaev. Detailplaneeringuga tehakse ettepanek Alutaguse valla üldplaneeringu muutmiseks, vähendades krundi minimaalsuurst ja lubades sh ka hooajalist kasutust. Alutaguse Vallavalitsuse korralduse ning kehtestatud detailplaneeringuga saab tutvuda Alutaguse valla veebilehel www.alutagusevald.ee/kehtestatud.

Kõik, mida pead teadma elektri universaalteenuse lõppemisest

Britt-Marii Pung

Kommunikatsioonispetsialist
Eesti Energia AS

2022. aasta energiakriisi ning rekordkõrgete börsihindade tingimustes loodi tarbijate kaitsmiseks elektri universaalteenus. Nüüd, kus elektrihinnad on stabiliseerunud ja turule lisandub üha rohkem taastuvenergia tootmisvõimsusi, ei ole universaalteenus enam vajalik ja riik on otsustanud selle lõpetada.

Hetkel ei ole universaalteenuse lõpetamise otsus ega aeg lõplikult kõlanud, sest elektrituruseaduse muudatus on veel Riigikogus lugemisel. Kõigi eelduste kohaselt lõpeb universaalteenus 1. juulil 2024.

Mis saab klientidest, kes on täna veel universaalteenusel?

Teenuse lõppemisel viime kõik universaalteenusel olevad kliendid üle börsipaketile. Muudatusega ei kaasne kliendile ühtegi lisakohustust – see on tasuta ning toimub automaatselt.

Siiski on kõigil universaalteenuse klientidel võimalik ise omale uus elektripakett valida, kui selleks soov on. Kui tead, et ei taha elektrit börsihinna alusel tarbida, vaheta oma elektripakett ümber juba enne, kui universaalteenuse pakkumine lõpetatakse.

Mida varem paketti vahetad, seda kasulikum see sulle on. Universaalteenus on

hetkeseisuga olemasolevatest elektripaketitest kõige kallim valik turul, mis tähendab, et tehes vahetuse juba täna, säästad edasistelt elektriarvetelt.

Kas universaalteenuselt lahkudes tuleb maksta lepingu lõpetamise tasu?

Ei, universaalteenuselt lahkumine ühtegi lisakulu ega trahvi kaasa ei too. Lepingu saad lõpetada ja uue elektripaketi valida Enefiti iseteeninduses või võttes ühendust meie klienditeenindusega kirjutades e-posti aadressile teenindus@enefit.ee või helistades numbril 777 4040.

Kui soovid teada, miks tuleb osade elektripakettide eest maksta lepingu lõpetamise tasu, saad selle kohta rohkem lugeda aadressilt: <https://energiatarkus.energia.ee/>

Kuidas teha kindlaks, kas tarbid elektrit universaalteenuse või mõne muu paketi alusel?

Oma paketi- ja tarbimisinfot näed, kui logid sisse oma energiamüüja iseteenindusportaalile. Samuti näed oma tarbimiskoha infot Eleringi kodulehel iseteenindusse sisse logides.

Milline elektripakett universaalteenuse asemel valida?

Iga kliendi jaoks sobivaim elektripakett sõltub sellest, milline on tema elektritarbimine ning tema võimekus ja valmidus oma tarbimist jälgida ja juhtida. Elektripaketid jaotuvad oma

olemuselt kaheks: fikseeritud ja börsihinnaga pakettideks.

Fikseeritud hinnaga elektripaketis on elektri ühikuhind kokkulepitud ja lepinguperioodi jooksul ei muutu. See sobib tarbijatele, kes otsivad kindlustunnet kõikumate elektrihindade eest, kütavad elektriga ja ei juhi oma tarbimist.

Tarbijatele, kes on valmis börsihindasid jälgima ning suurema hinnavõidu saamiseks oma tarbimist soodsama hinnaga tundidele ajastama, sobib hästi börsipakett. Börsipaketil olles on võimalik tagada soodsam elektrihind, kuid valmis tuleb olla ka hinnatippudeks. Inimestel, kes ise elektrit toodavad ja salvestavad, tasub samuti valida börsipakett.

Kolmanda võimalusena on peagi lisandumas pakett Hooajakindel, mis toob korraga kasu nii suvisest soodsast börsielektrist kui tagab talvel kindlustunde fikseeritud hinnaga. Paketi valinud klientidele kehtib aprillist septembrini börsihind ning oktoobrist märtsini fikseeritud hind. Huvi korral saad sooviva valduse esitada Enefiti kodulehel või klienditeeninduse kaudu, misjärel võtame sinuga ise ühendust.

Kui soovid lisainfot või sul on tekkinud mõni muu küsimus, oleme sulle hea meelega abiks. Selleks kirjuta e-posti aadressile teenindus@enefit.ee, helista numbril 777 4040 või jäta konsultatsiooni soov meie kodulehel.

Meelespea hobiaednikule: taimekaitsevahendite kasutamine koduaias

Marika Pärn

Kommunikatsioonispetsialist
Põllumajandus- ja Toiduamet

Suur taimekasvatuseaeg on käes. Selleks, et meie taimed oleksid terved, tugevad ning annaksid ka head saaki, vajavad nad hoolt ja kaitset. Kui mehaaniline umbrohu- ja kahjuritõrje ei aita, tuleb appi võtta taimekaitsevahendid. Koduaias võib Eestis registreeritud taimekaitsevahendeid kasutada, kuid seda tuleb teha vastutustundlikult. Põllumajandus- ja Toiduameti (PTA) taimekaitse ja väetiste osakonna peaspetsialist Laine Järs tuletab meelde põhireegleid.

Koduaias võib kasutada ainult Eestis ametlikult registreeritud ja konkreetseteks tõrjetöödeks mõeldud taimekaitsevahendeid, mida on eelnevalt põhjalikult kontrollitud. „Eestis turule lubatud taimekaitsevahendite registrit peab PTA ja see on kõigile kättesaadav ameti kodulehel,” tuletab Järs meelde.

„Välismaalt kaasa ostetud või veebist tellitud taimekaitsevahendid on aga illegaalsed, sest nende koostises ja mõjus pole meil kuidagi võimalik kindel olla,” rõhutab spetsialist.

TAIMEKAITSEVAHENDI KASUTAMISEL TULEB VÄGA TÄPSELT KASUTUSJUHENDIT JÄRGIDA

Taimekaitsevahendi kasutusjuhendist leiab konkreetse preparaadi kohta üksikasjaliku info nii koostise, kasutamise kui võimalike piirangute kohta. „Kõigepealt tuleb veenduda, et vahendit on lubatud kasutada just sellel taimel, mida soovetakse pritsida. Tuleb jälgida õiget kulunormi, pidada kinni lubatud

kasutuskordade arvust ja teostada töid vaid lubatud ajavahemikus,” ütleb Järs. „Kui on soov taimekaitsevahendit kasutada kasvuhooes, tuleb enne veenduda, et see oleks üldse lubatud,” lisab ta.

Toote märgistusel on välja toodud ka võimalikud täiendavad kasutuspiirangud. Näiteks tuleb pritsimistöödega olla eriti tähelepanelik veekogude läheduses ja pidada kinni veekaitsevööndi- ning teistest veeseadusest tulenevatest nõuetest.

OHUTUSNÕUETEST TULEB RANGELT KINNI PIDADA

„Oluline on kõigist ohutusnõuetest rangelt kinni pidada ja kasutada isikukaitsevahendeid, sest nii kaitseme oma tervist ja ümbritsevat keskkonda,” selgitab spetsialist. Pritsimistööd tehes tuleb arvestada ka ilmastikutingimustega. „Tuule kiirus pritsimise ajal ei tohi ületada 4 m/s ja õhutemperatuur ei tohi olla kõrgem kui 25 °C. Jälgida tuleb ka tuule suunda,” toob Järs näiteid.

Alati tuleb veenduda, et kasutatav seade oleks töökorras ja nõuetekohaselt puhastatud ning hooldatud. Turvalisuse tagamiseks taimekaitsevahendi hoiustamisel peab hoiuruum olema lukustatav ja märgistatud, väikeste koguste puhul sobib ka lukustatav kapp või konteiner. Hoiukohas peavad käepärast olema vahendid võimaliku reostuse likvideerimiseks.

ELURIKKUSE HOIDMISEKS RAKENDA INTEGREERITUD TAIMEKAITSE PÕHIMÕTTEID

Professionaalsele taimekaitsevahendi kasutajale on integreeritud taimekaitse (ITK) põhimõtete rakendamine kohustuslik, aga neid

saab keskkonna ja elurikkuse hoidmiseks edukalt järgida ka oma koduaias. Spetsialisti hinnangul tuleb kõigepealt tõrjevajadust kriitiliselt hinnata.

„Eelistada alati mehaanilist umbrohu- ja kahjuritõrjet, samuti bioloogilisi ja teisi kemikaalivabu taimekaitsevahendusi. Jäta keemiliste taimekaitsevahendite kasutamine viimaseks valikuks,” toonitab Järs.

„Veel tasub kasutada viljavaheldust, eelistada haiguskindlamaid ja vastupanuvõimelisemaid sorte, valida õige viljelusmeetod ja väetada tasakaalustatult,” toob Järs esile mõned ITK põhimõtted. Põhjalkuma ülevaate ITK põhimõtetest leiab PTA kodulehelt.

ÄRA UNUSTA KASULIKKE PUTUKAID

Kasutades teisi kodukeemia alla kuuluvaid tooteid nagu näiteks sipelgatõrjevahend ja teised putukamürgid, arvesta mesilaste ja teiste kasulike putukatega. Öitsvaid taimi pritsida ei tohi!

Kõik koduaiapidajad, kes on huvitatud oma teadmiste täiendamisest taimekaitsevahendite vastutustundliku kasutamise osas, on teretulnud osalema PTA taimekaitsekoolitustel, mille kohta leiab täpsemat infot ameti kodulehelt.

Kasulikke viiteid PTA kodulehel:

- Eestis turule lubatud taimekaitsevahendite register.
- Integreeritud taimekaitse (ITK) põhimõtted.
- PTA taimekaitse koolitused.

Loomade registri teenused uuenevad

18. juunist 2024 muutub põllumajandusloomade registrile loomade andmete esitamine.

ANDMETE ESITAMINE MUUTUB MUGAVAMAKS

Loomapidajate poolt ilmselt kõige enam oodatud uuendusena on kõik põllumajandusloomade registrile esitavate andmetega seotud e-teenused alates 19. juunist koondatud ühtsesse keskkonda. Et teenuse kasutaja vajalikud e-teenused hõlpsasti üles leiaks, on koostöös loomapidajatega uuendatud ka põllumajandusloomade registri teenuste e-PRIA avakuva.

Loomade andmete esitamisega seotud teenused leiab e-PRIA menüüpunktist „Registrid“, valides “Loomade register“. Avanenud vaates tuleb valida loomaliik, kelle osas soovitakse sündmusi esitada, ning seejärel leida nimekirjast vajalik teenus.

Muudatustega on teenused saanud ka uue kasutajasõbraliku disaini. Andmete käsitsi sisestamise vajadus on viidud võimalikult väheseks, mis tähendab, et andmete esitamise vormid on maksimaalses võimalikus mahu andmetega eeltäidetud. Uuendatud e-teenustes saavad kasutajad soovi korral andmeid ka CSV-failina üles ja alla laadida, mis vähendab veelgi andmete esitamisega kaasnevat halduskoormust just neil loomapidajatel, kes peavad karjaarvestust mõnes tarkvaraprogrammis või failide kujul.

Hobuslaste pidajad saavad uue e-teenusena kasutada teenust „Hobuslaste liikumine loomapidaja tegevuskohtade vahel“. See võimaldab loomapidajal tema hobuste liikumise andmeid enda erinevate tegevuskohtade vahel lihtsamalt edastada.

ANDMETE EDASTAMINE MUUTUB KIIREMAKS

PRIA ja Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli ASi (EPJ) koostöö tulemusena liiguvad andmed kahe asutuse vahel alates käesoleva aasta 18. juunist täisautomaatselt.

Hobuslaste liikumise andmete sisestamine ja esitamine

Vajad abi? Vajuta siia

✓ 1. Üldandmed

2. Detailandmed

3. Esitamine

Hobuslaste liikumise andmed

☒ Valin looma loetelust ?

☐ Sisestan ise looma numbril ?

Sundmuse toimumise kuupäev: * ?

pp.kk.aaaa

Tegevuskoha registrinumber, kust loom välja kantakse: * ?

- Vali -

Tegevuskoha registrinumber, kuhu loom sisse kantakse: ?

- Vali -

Päri loomad

☐	Sündmuse toimumise kuupäev	Hobuslase UELN	Hobuslase nimi	Hobuslase liik	Tegevuskoha registrinumber, kust loom välja kantakse	Tegevuskoha registrinumber, kuhu loom sisse kantakse
☐	pp.kk.aaaa					- Vali -

Kustuta taotlus

Salvesta

Salvesta ja edasi

Seni oli PRIA ja EPJi andmevahetus poolautomaatne ehk kui klient soovis jõudluskontrolliga seoses EPJle esitatud andmeid edastada ka põllumajandusloomade registrile, tuli EPJi e-teenuste keskkonna kaudu esitatud andmed edastada e-PRIAs üle kinnitada. Pärast 18. juunit andmeid e-PRIAs enam üle kinnitama ei pea – kui loomapidaja kinnitab EPJi e-teenuses, et ta nõustub esitatud andmete edastamisega PRIAle, liiguvad need automaatselt põllumajandusloomade registrisse. Usume, et PRIA arenguslooma seatud siht – andmete esitamine PRIA peatavatesse registritesse saab olema kõigile osapooltele võimalikult halduskoormuse vaba – saab siinkohal ka sisulist tuestust.

Selleks, et andmed EPJst liiguksid PRIAsse, peab andmete esitajal olema esindusõigus või volitus andmete esitamiseks – kui EPJi iseteeninduskeskkonda andmete sisestaja soovib andmed ühtlasi esitada ka põllumajandusloomade registrile, peab tal olema loomapidajalt, kelle andmeid esitatakse, saadud volitus andmete esitamiseks. Volitusi saab loomapidaja uuendada e-PRIA menüüpunktis „Esindusõigused ja volitused“.

Andmete esitamine

Veised	Lambad	Kitsed	Sead	Hobuslased	Mesilased, kodulinnud, muud loomad
▸ Asenduskörvamärkide tellimine ▸ Eestisse toomine ▸ Eestist väljavedu ▸ Esmakordne poegimine (kui järglast ei ole võimalik märgistada) ▸ Hukkumine, kadumine ▸ Liikumine loomapidaja tegevuskohtade vahel ▸ Liikumine loomapidajate vahel ▸ Liikumine tapamajja ▸ Loomakorjuste utiliseerimine ▸ Märgistamine ▸ Tapmine kohapeal ▸ Veisepasside tellimine					

Samuti on loodud tehnilised eeldused selleks, et sarnaselt andmevahetusele EPJga, oleks võimalik andmeid vastu võtta mistahes karjahaldustarkvarast, mis on X-teega liidestunud ning PRIAga andmeedastuseks lepingu sõlminud. Kui loomapidaja kasutab karjahaldustarkvara ja sooviks sealt teatud andmeid PRIAle otse edastada, soovitame enda tarkvarapakkujaga kindlasti ühendust võtta, et PRIA ja tarkvarapakkuja koostöös teha vajalikud tarkvaraarendused, et tulevikus saaks andmeid põllumajandusloomade registrele veelgi mugavamalt edastada.

Andmete edastamine reaalaajas digitaalse ja automaatse masin-masin andmevahetuse vormis on üks Eesti riiklikke prioriteete. PRIA ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi koostöös viiakse seda ellu reaalaajamajanduse projekti raames. Reaalaajamajanduse programmi kohta saab rohkem lugeda programmi kodulehelt <https://realtimeeconomy.ee/>.

Küsimuste korral palume helistada registre
infotelefonil 731 2311 (E-R 9.00-16.00) või
saata e-kiri aadressil loomade.register@pria.ee.

Aina osavamalt koostatud
õngitsuskirjad –
kuidas vältida nende
ohvriks langemist?

Tänapäeval puutuvad kõik aeg-ajalt kokku õngitsuskirjadega – pettur püüab ohvrit kavalate nippide abil manipuleerida oma andmeid jagama. Kuidas õngitsuskirju ära tunda, millised on ohud ning kuidas ennast võimalike pettuste ja turvariskide eest kaitsta?

Õngitsuskirjad on laialt levinud ja petturid lähevad nende koostamisel aina teadlikumaks. „Õngitsuskirja iseloomustab üleskutse millelegi klõpsata, näiteks mõnel kahtlasel lingil või manusel,” selgitab Riigi IT Keskuse IT-abi vanemspetsialist Merle Kappak pettuskeemi olemust.

Eksperdi sõnul on linkide puhul enamasti tegemist mõne veebisaidi võltsversiooniga, kus inimest üritatakse suunata sisestama oma kasutajanime ja parooli või muud isiklikku teavet, et siis seda infot ära kasutada. „Õngitsuskirjadele manustatud failid on aga peaaegu alati ründevara,” lisab ta ning toob mõned näited, kuidas õngitsuskirja ära tunda või hoopis selle ohvriks langemisel edasi käituda.

ÕNGITSUSKIRJADE OHVRIKS VÕIB LANGEDA IGAÜKS

IT eksperti sõnu tuleb tähelepanelik olla nii tööalaste meilide kui ka isiklike aadresside ja kontodega. Näiteks alles hiljuti puutus Kappak kokku juhtumiga, kus asutuse töötajaid said kirja justkui tuttavalt postilaadilt, kuid saatja aadressi lõpus oli domeeni „ee” asemel „eu”.

„Õngitsuskirjade saatjaks võib näiliselt olla kodupank, mõni avalik ametiasutus, tuttav teenusepakkuja või mõni üldtuntud ettevõtte nagu Microsoft või Amazon,” toob Kappak näiteid levimuteme võtetest. „Võidakse minna isegi nõi kaugele, et üritatakse kehas- tade teie ülemust, kolleegi, sõpra või isegi pereliiget,” lisab ta. Seetõttu tasub Kappaku sõnul alati veenduda saatja aadressi õigsuses ja olla tähelepanelik ebatavalise kirjastiili, kirjavigade ja tavapäratute soovide osas.

KUIDAS KONTROLLIDA KIRJA AUTENTSUST?

„Vähimagi petukirja kahtluse puhul tuleks kirja saatjat mitu korda kontrollida ja mitte mingil juhul klõpsata linkidel või laadida alla manuseid. Julgustan kasutama veebiportaaale, mis aitavad õngitsusi ja viiruseid sisaldavad lingid ja manused ära tunda – üheks selliseks on näiteks virustotal.com,“ räägib Kappak ning juhendab, et postkasti jõudnud lingi puhul on heaks nipiks viia hiir selle kohale, nägemaks lingi tegelikku aadressi. Kui tegemist on tõesti tuttava saidiga, soovib ekspert lingile klikkimise asemel võimalusel otsest navigeerimist ametlikule veebilehele.

Samuti toob ta välja, et kui meilis palutakse jagada isiklikke või tundlikke andmeid, nagu paroole või pangainfot, siis on üsna tõenäoliselt tegemist pettusega. „Ükski pank, ametiasutus ega usaldusväärne ettevõtte ei palu paroole meili teel saadetud lingi kaudu jagada,“ rõhutab RITI IT-abi vanemspetsialist. Seetõttu soovib tahtluse korral küsida täiendavat kinnitust kas saatja ametliku telefoni või veebilehe kaudu.

KUI MEILILE TEHAKSE ERAKORDNE PAKKUMINE

Mõnel juhul kentib ka lihtne talupojatar – kui miski tundub liiga hea, et tõsi olla, siis see enamasti ei vasta tõele,“ ütleb aga Kappak meilile saabunud ebatavaliselt ahvatlevate pakkumiste kohta.

Tema sõnul leidis õngitsuskirjades enamasti üsna lihtsast tuvastatavaid vihjeid, mis pettusele viitavad... „Oleme ju kõik kohanud kirjakesi uskumatust pärandusest või juhuslikult sülelukkunud investeeringust, mida tahetakse laiali jagada. Enamasti annab juba üle võlli ja grammatiliselt ebakorrektnete keelekasutuse selge vihe, et tegemist on lihtlase petukirjaga”, räägib Kappak.

SURVE KIIRELT TEGUTSEMISEKS ON OHUMÄRK

„Viimasel ajal on aadatud sõnumeid telefonile, mis näevad välja nagu need oleks kullerfirma või mõne muu tuntud ettevõtte poolt, kus rõhutakse emotsioonile ja palutakse kiirelt lingile vajutada ja oma andmed sisestada, et pakk kätte saada,” toob RITI IT-abi vanemspetsialist näite levinud petuskeemist ning selgitab lisaks, et läbi ajaloo on petuskeemid tuginevad ohvri psühholoogia ja käitumisharjumuste tundmisele.

„Mötle enne, kui tegutsed. Ära allu kiireloomulistele nõudmistele, võta aega olukorra hindamiseks ja vajadusel konsulteeeri usaldusväärse asjatundjaga,“ rõhutab ekspert vajadust alati kontrollida, kas õngitsuskirjas esitatud kiire nõue on üldse tõepärane.

PAHALANE VÕIB ANDMEID KASUTADA ALLES PALJU HILJEM

Kappaku sõnul on inimeste levinud eksiarvamuseks veel see, et lingile vajutades või manust avades ei juhtunud midagi. „Manusse saab peita kahtlaseid koodijuppe, mis hakkavad andmeid lugema,“ ütleb ta.

„Pärast ettevaatamatut klikkimist tuleks alati teha arvutile viirusetõrje ja kõik oma paroolid vahetada,” sõnub Kappak ja lisab, et seda on oluline teha nii tööga seotud kui ka isiklikel kontodel, sest õngitsejad panustavad paroolide riskisututamise peale. Tööarvutite puhul tuleks kindlasti pöörduda ka oma IT-abi poole, et olukord parimal viisil lahendada. „Ei tasu tunda valehäbi ja võimalusel tasuks spetsialistide käest ussida taustainfo kirja kohta juba ennetavalt, enne klikkimist,” lisab RITI IT-abi vanemspetsialist.

Koostaja:
Maria Juurmaa
press@rit.ee
Tel: 666 0153

Üks väike mõte hakkas
veerema aastal 2021 ja
... nüüd on ta tulekul –
Rannapungerja tuletorni
postmark.

Juba teist aastat järjest on pärandiürituste sarja oluline osa laste joonistusvõistlus. Kui möödunud aastal olid võitjate tööd eksponeeritud ainult Rannapungerjal, siis tänava saab töid näha neljateistkümnes Alutaguse bussiootepaviljonis.

Pildil paremalt
esimene joonistus-
võistluse korraldaja
Pille Põld.

Foto Mare Kõrtsin

Kuidas säilitada ravikindlustus peale gümnaasiumi või kutsekooli lõpetamist?

Eda Palm

Tervisekassa ravikindlustuse teenusejuht

19-aastaseks saanud noortel kehtib ravikindlustus peale gümnaasiumi või kutsekooli lõpetamist veel kolm kuud. Selleks, et ravikindlustus jätkuks, tuleb jätkata õpinguid, asuda tööle või astuda ajateenistusse hiljemalt kolme kuu jooksul pärast kooli lõpetamist. Ravikindlustust saab jätkata ka end töötuks registreerides või sõlmides Tervisekassaga vabatahtliku kindlustuslepingu.

ÕPINGUTE JÄTKAMINE KUTSE- VÕI ÜLIKOO LIS

Kui jätkad õpinguid kutse- või ülikoolis, oled ravikindlustatud kogu õppekava nominaalaja jooksul ning ka kolm kuud pärast kooli lõpetamist. Kutse- või ülikooli astudes ei pea ravikindlustuse jätkamiseks Tervisekassale eraldi dokumente esitama – Eestis õppivate õpilaste ja üliõpilaste andmed esitab Tervisekassale Haridus- ja Teadusministeerium.

Kui sa ei lõpeta kooli nominaalaja jooksul või sind eksmatricleeritakse mõnel muul põhjusel, lõpeb ravikindlustus üks kuu pärast õppekava nominaalaja või eksmatricleerimist.

Akadeemilise puhkuse võtmise korral katkeb ravikindlustus ning jätkub pärast akadeemilise puhkuse lõppu. Küll aga ei peatu ravikindlustus juhul, kui akadeemilise puhkuse põhjus on haigus, vigastus või kui oled kindlustatud mõnel muul alusel (näiteks käid tööl või oled lapseootel).

ÕPINGUTE JÄTKAMINE VÄLISMAAL

Välismaale õppima minnes tuleb ravikindlustuse jätkumiseks esitada iga õppeaasta alguses Tervisekassale avaldus koos välisriigi õppeasutuses õppimist tõendava dokumendiga. Avalduse ja lisateavet leiad Tervisekassa kodulehelt.

Õpilased, kellel on Eesti ravikindlustus, saavad vajaminevat arstiabi Euroopa ravikindlustuskaardi ettenäitamisel Euroopa Liidus ning lisaks ka Ühendkuningriigis, Liechtensteinis, Norras, Islandil ja Šveitsis võrdsetel tingimustel nendes riikides elavate kindlustatud inimestega. Täpsemat infot Euroopa ravikindlustuskaardi kohta leiad Tervisekassa kodulehelt.

AJATEENISTUSSE ASTUMINE

Ajateenistuses olles tagab sulle ravikindlustuse riik ning andmed selle saamiseks esitab Kaitseväge või Kaitseressursside Amet.

Pärast ajateenistuse läbimist kehtib sinu ravikindlustus veel ühe kuu. Kui oled ajateenistuse läbinud, aga pole ühe kuu jooksul muul alusel kindlustatud, pikeneb sinu kindlustus veel kahe kuu võrra.

TÖÖLE ASUMINE

Kui plaanid pärast kooli lõpetamist asuda tööle, on sul õigus saada ravikindlustus oma tööandja kaudu. Ravikindlustus kehtib kogu töötamise aja ja lõpeb kaks kuud pärast töösuhte lõppemist.

Pärast tööle asumist tasub mõne aja möödudes üle kontrollida oma ravikindlustuse andmed. Ravikindlustuseks vajalikud andmed esitab Maksu- ja Tolliamet töötamise registrisse.

Kui otsustad hakata füüsilisest isikust ettevõtjaks (FIE), pead taotlema enda kui füüsilisest isikust ettevõtjate andmete kandmist äriregistrisse ning ravikindlustuse saamiseks maksuma ka sotsiaalmaksu.

Tasub teada, et võlaõigusliku lepingu alusel (näiteks käsundus- või töövõtuleping) töötaval inimesel võib ravikindlustuse tekkimiseks kuluda kuni kaks kuud, kuna ravikindlustuse tekkimine on seotud töötasult makstava sotsiaalmaksu deklareerimisega.

Võlaõigusliku lepingu alusel töötamisel tuleb tähelepanu pöörata ka sellele, et ravikindlustuse saamiseks peab sotsiaalmaks olema deklareeritud kas ühe või mitme tööandja poolt nii, et summa tagaks sotsiaalmaksu tasumise miinimummääras. Täpsemat infot võlaõigusliku lepingu algusel töö- või teenistustasusid saavate inimeste ravikindlustuse kohta leiad siit.

TÖÖTUKS REGISTREERIMINE

Kui sa ei asu õppima ega suundu ajateenistusse, vaid oled veel tööotsingul, on sul võimalus end võtta töötuna arvele. Töötuna arvele võtmise võimaluste kohta saad täpsemalt lugeda Eesti Töötukassa kodulehelt.

Ravikindlustuse õiguse tekkimise korral edastab Tervisekassale sinu andmed töötukassa.

VABATAHTLIK KINDLUSTUS

Kui sa ei kuulu ühtegi ravikindlustuse gruppi, on sul võimalik kindlustuse saamiseks sõlmida Tervisekassaga vabatahtlik kindlustusleping. Lepingut saad sõlmida juhul, kui oled eelneval kahel aastal olnud vähemalt 12 kuud kindlustatud tööandja (sh FIE-na) või riigi poolt või maksnud iseenda eest sotsiaalmaksu.

Kui sõlmida vabatahtlik kindlustusleping kehtiva kindlustuse ajal, jätkub kindlustus katkemata. Kui lepingu sõlmimise ajal on kindlustus katkenud, tekib see ühe kuu möödumisel pärast vabatahtliku kindlustuslepingu sõlmimist.

Vabatahtlik kindlustusleping on tasuline ja tasutakse kvartalimaksetena või aastamaksena. Lisainfot Tervisekassa vabatahtliku kindlustuslepingu kohta leiad siit www.tervisekassa.ee/inimesele/ravikindlustus/vabatahtlik-ravikindlustus

Ohutusalane õppepäev Iisaku Gümnaasiumis

Liina Sutt

Iisaku Gümnaasiumi inimeseõpetuse õpetaja

21. mail toimus Iisaku Gümnaasiumis ohutusalane õppepäev.

1.-4. klassi õpilased osalesid Päästeameti projektis „Päästjatel külas“, kus räägiti tuleohutusest. Vanglaameti töötajad tutvustasid lastele oma töövahendeid ja rääkisid oma tööst. Lastel oli põnev ja küsimusi oli palju. Transpordiameti mängud aitasid korrata ja kinnistada õiget sõidutee ületamist. Tuletati meelde, milline on korras ratas ning et kiivri kandmine rattasõidul on alla 16-aastastel kohustuslik. Enda turvalisuse tagamiseks ja eeskujuna näitamiseks peaksid kiivrit kandma kõik ratturid.

5.-8. klassi õpilastel tuli kaardi järgi läbida orienteerumisrada, mis kulges kooli ümbruses. Raja erinevates punktides lahendati erinevaid ülesandeid, mille olid üles seadnud Päästeamet, demineerijad, Ida-Viru Keskhaigla, Iisaku Looduskeskus, Kaitseliit, Naiskodukaitse, Politsei- ja Piirivalveamet.

9.-11. klass osales päästkeskuses elanikkonnakaitse töötoas ning Vanglaameti enesekaitse treeningul.

Õppepäeval osalesid ka õpilased Illuka ja Kambja koolist.

Aitäh Päästeametile nõu ja abi eest ning kõikidele osalejatele, kes aitasid sellel ettevõtmisel teoks saada.

Fotod Liina Sutt

Fotod Mirjam Vinkler

Huviringide hooaja lõpuüritus Kurtna noortekeskuses

Jaanus Uustalu

Kurtna 4H klubi juhendaja

Reedel, 24.05.2024 toimus Kurtna noortekeskuses tegutsevate huviringide hooaja lõpetamise kontsert. Huviringides osalejad näitasid vanematele, sõpradele ja tuttavatele seda, mida nad olid eelneva hooaja jooksul selgeks õppinud.

Noortekeskuse bänd ja lauljad esitasid erinevaid pilli- ja laululugusid. Tantsuring esines erinevate peo- ja tänavatantsudega. Sõna võtsid huviringide juhendajad, kes rääkisid hooajal tehtust ja huviringide tulevikuplaanidest. Noortekeskuse noorsootöötaja Mirjam ja noored tänasid huviringide juhendajaid tehtud töö eest kingitustega, milleks olid maasikad ja laste disainitud pottides kasvatatud salatitaimed.

Ja oligi kätte jõudnud avaldada tänu huviringides osalejatele – maitsta head ja jahutavat masinajäätist.

Kohtume huviringides jälle sügisel. Seniks aga sooja ja päikesepaistelist suve meile kõigile!

Iisaku külalaat

Merle Pikhoff

Iisaku külalaat toimus tänavu 20. korda. See on kohalikele alati oodatud sündmus, on konkreetseid ostuplaane ja lootust sugulaste ja tuttavatega kohtumiseks, mõned tulevad hoopis kontserti nautima. Tullakse lähedalt ja tullakse kaugelt.

Tänane muuseumi direktor Mari Raap sai laada n-ö koos muuseumiga.

Oli see õnnetus või õnnistus su jaoks?

Me teeme laata ikka koos Muuseumi Sõprade Seltsiga, üksi ma ei pea tegema ja olen laadadega harjunud. Tegin Lohusuu laata ja Avinurmes olin ka pütilaadaga seotud, nii et see tundub täiesti loomulik asi, seega ei kergitanud ma selle peale kulmugi. Pigem oleks laadata olnud imelik.

Muuseumi juures toimuv laat pole väga tavapärane...

Kord või paar on käidud rahvamaja juures mäel, aga põhiliselt on see ikka toimunud keset küla muuseumi juures. Eks sel ole oma head ja vead, näiteks tuleb laada ajaks transport ümber suunata, aga pigem on siiski keskne paik kaalunud mõned keerused üles ja inimesed on laadaplatsi omaks võtnud. Teedeinseneridel on koostatud korralik plaan, maanteeamet menetleb meie taotlust aasta-aastalt üha kiiremini. Keeruline on vaid muukeelsetele bussijuhtidele selgeks teha, et märk kehtib ka neile. Ja kui nad siis ikkagi otsustavad hakata läbi laadaala pressima, siis on see turvarisk ja ebamugavus. Probleemi ei ole ei politsei ega päästega, sest kõigega on arvestatud. Külarahvas ei saa küll sel päeval Grossi poodi niisama lihtsalt, aga loodame väga, et nad annavad selle meile andeks.

Jäite müüjate ja külastajate arvuga rahule?

Oleme teadlikult hoidnud oma laada mõnusat suurust (loe: väiksust) ja ehkki ju teenida tahaks, pole mingist hetkest müüjaid juurde võtnud. Aga soovijaid on, mõned müüjad on õelnud, et valisid kolme laada vahel ja otsustasid just Iisaku kasuks. Keegi, kes on siin koolis käinud, ütles, et neil on siin alati nagu klassi kokkutulek- kuidas ta siis ei tule.

Väikese vea tegime vist tänavu Läti taimemüüjatega, pakkusid kohalikele veidi liiga palju konkurentsi, töid hinnad alla ja kohalikud ei saanud piisavalt müüa. Püsililledega pole muret, aga suvelilledega peame olema järgmisel aastal targemad.

Külalisete arvuga jääme rahule.

Aeg-ajalt tuleb jutuks ka algusaastate laat, kus liikus ringi igasuguseid põnevaid tegelasi nagu kordnik, taskuvaras, mustlased, kerjused jne. Kas ei ole olnud mõttes seda kõike taas elustada?

Foto Aulis Pärnpuu

Ikka oleme arutlenud selle üle ja isegi suhelnud sel teemal endiste tegelastega, aga need, kes on varem teinud, on väsinud ja uusi ei ole veel õnnestunud leida. Ausalt öeldes mõistan neid ka, sest eks nemadki tahavad lihtsalt olla, lustida ja näiteks oma külalistega koos laata nautida. Olen kuulnud, et mõnel pool n-ö ostetakse tegelased sisse, aga see pole justkui see...

Aga oleme vägagi avatud uutele mõtetele ja pakkumistele, astuge läbi ja räägime. Muudatusi tuleb vist tulevikus nagunii teha, sest on kuuldusi, et on tulemas aed katlamaja ümber jne. Seega tuleb müügiplatsidega uutes oludes kohanema hakata.

Kas muuseumikülatajaid on laadapäeval palju?

Ei tea, kas mõjub see, et hekki pole enam ees, aga külatajaid oli tõesti päris arvukalt.

On need pigem kaugemalt tulijad või astuvad omainimesed ka sisse?

Ikka kaugemalt. Kõige kaugemalt olid tänavu tulnud kaks seitsmekümmendates aastates prouat Lepzigi linnast, kes pidavatki niiviisi kahekesi koos reisis. Kohale tuli ka näiteks raske puudega inimeste grupp Lääne- Virumaalt, sest nemad on suured Karl Madise fännid. Nad tõesti nautisid oma iidoli etteastet täiel rinnal.

Jõuad ise ka märgata, mida müüakse ja ehk ka mõned sisseostud teha? Või läheb ikka kogu aur korraldamisse?

Väga ei jõua. Ostan ikka igal aastal heal meelel ühe kleidi, aga proovida pole kunagi aega, ostan lihtsalt silma järgi. Ja mõne puu olen vahel ostnud, need on lähedal.

Kes on su suurimad abilised ja toetajad?

Ikka Muuseumi Sõprade Selts, muuseumi töötajad. Vallavalitsus paneb alati öla alla ja Kohaliku Omaalgatuse Programm ei ole meid ka kunagi toetuseta jätnud. Kohalikud isetegevused ja kunstide kooli rahvas on alati nõus oma laulud, tantsud ja pillilood publiku ette tooma. Inimesed toovad loteriisse asju ja küsivad, kuidas aidata saavad. See on väga südantsoojendav ja oleme kõikidele aitajatele äärmiselt tänulikud. Ja suurepärane, et meil on siin Alutaguse telgrent, tänavusel kuumal laadapäeval oleks publikul lõõskava päikese all olnud äärmiselt raske vastu pidada.

Alutaguse lastekoor. Foto Aulis Pärnpuu

Sigin-Sagin tantsijad. Foto Aulis Pärnpuu

Tegin laadaplatsil enne peo algust ka väikese tiiru ja kõnelesin mõne sõna müüjate ja külastajatega ning uurisin, mis neid laadale toob.

Kohalik puidutöömeister Kalju Tarum: „Eks me käime siin ümberkaudu teistel lähematel laadadel ka, näiteks Mustvees, Kiviõlis, Lüganusel ja Jõhvis, aga Iisaku laat on ikka kodulaat ja mis müügist tähtsamgi, siin saab näha selliseid tuttavaid ja sugulasi, keda pole võib-olla juba aastaid õnnestunud kohata.“

Sveta ja Tanja pakkusid laadal uudisaini: „Meil on selline väike klubi, kus teeme vanadest rõivastest uued.“ Nendegi sõnul on Iisaku laat ja Iisaku üldse oma ja armas.

Wainu disainil olid kaasas puidust mänguasjad ja ehted: „Iisaku laat on lõbus, kutsuva programmiga, eelmisel aastal sai isegi tantsimas käidud. Reklaami on palju, igati tore laat.“ Rõhutasid, et nende tooted on kõik eraldi välja saetud, ei ole laseriga tehtud.

Esimest korda olid Iisaku laadale müüma tulnud meemüüjad Pärnumaalt: „Käime laadadel nii nagu töötajad (mesilased) on tööd viitsinud teha. Eks paistab, kuidas läheb, päev alles ees.“

Sirje Roosvald, taimemüüja lisakust: „Ilmselt mingi 15 aastat ikka juba olen taimi müümas käinud. Ostetakse päris hästi, ei kurda. Iisakus meeldib see, et on eeskava.“

Suure- Jaani Talupood kiidab kogukonna kaasatust ja ütleb, et külalaadad on alati toredamad.

Tammetaguse koduõlut on saanud ka osta pea igal aastal, nii ka tänavu: „Me käimegi ainult Iisaku laadal oma koduõlega, selline hobitegevus. Saab tuttavaid näha ja suhelda.“

Foto Lenna Järve

Iisaku Kunstide Kooli 35.

ja Külalaada 20. suur ühine juubelipidu

Valentina Järve

Kontserdi ja õpitöö korraldaja

1. juunil 2024 toimus Iisaku 20. külalaadal suursugune kontsert, mis tõi kokku kogukonna ja külalised üle Eesti. Iisaku Kunstide Kooli õpilased ja õpetajad astusid külaliste ette kontserdiga, mis oli pühendatud kooli sügisel täituvale 35. aastapäevale. Sündmus sai teoks tänu Kohaliku Omaavalitsuse Programmist saadud rahalisele toetusele, mille eest oleme väga tänulikud.

Eesmärgiks oli pakkuda kogukonnale meelelahutuslikku ja harivat kultuuriprogrammi, mis tutvustaks eesti lõõtspillimuusika traditsiooni ning tõi kokku kohalikud talendid ja professionaalsed muusikud. Kontsert andis Iisaku Kunstide Kooli muusikaosakonna õpilastele võimaluse esineda ja saada väärtuslikku esinemiskogemust rohkearvulise publiku ees.

Kontsert kestis viis tundi ja lisaks toimus ka karmoška õpituba Vabariigi Pillimehe tiitliga pärjatud Kert Krüsbani eestvedamisel. Külalisena astusid üles veel Viljandi Kultuuriakadeemia lõpetanud endine Iisaku Kunstide Kooli õpetaja Koidu Ahk ja rahvamuusikud Ervin Lember ja Anatoli Zamahhov.

Suur tänu kõigile osalejatele ja toetajatele, kes aitasid kaasa selle meeldejäáva päeva õnnestumisele!

Päevajuht Heinar koos peakorraldaja Mariga. Foto Aulis Pärnpuu

Rohke Debelak. Foto Aulis Pärnpuu

Foto Pille Nagel

Edu vinüülplaadi- ümbriste konkursil

Kaja Tina

Iisaku Kunstide Kooli kunstiõpetaja

Äsja lõppenud vinüülplaadiümbriste konkursil „Helikandja nägu“ saatis edu Iisaku Kunstide Kooli õpilast Kertu Puštšenkot, kelle plaadikujundus saavutas 16-19aastaste vanuserühmas III koha. Eesti Ekspressi korraldatud publiku lemmiku hääletamise tulemusena tuli Kertu esikohale. Auhindade üleandmine ja näituse avamine toimus 5. juunil Lihula mõisas. Sündmusel korraldati ka humoorikas muusikateemaline viktoriin, kus meie võistkond (Kertu ning õpetajad Pille ja Kaja) tuli teisele kohale. Eriauhind anti ka kõige pikemale võistkonnale nimele. Möistagi oli Kertu suutnud välja mõelda 30-tähelise nime (Laupäeva laululoo kodukoera luule) ja seegi auhind tuli meile. Konkursi korraldasid Eesti Kunstikoolide Liit ja Lihula Muusika- ja Kunstikool koostöös Eesti Ekspressi Areeni muusikatoimetusega. Konkursile esitati ligi 500 tööd ja näitusele valiti neist 37.

Iisaku Kunstide Kool

võtab vastu uusi õpilasi järgmistele huvialadele:

kunst, tants, klaver, viiul, kitarr, kannel, ukulele, löökpillid, mandoliin, karmoška, lööts, plakkflööt ja akordion.

Lapsevanema poolt makstav õppetasu 25 € kuus.
Õppeaasta avaaktus toimub 6. septembril kell 17.30.

Kevad – õite noppimise ja plaanipidamise aeg

Pille Nagel

Iisaku Kunstide Kooli direktor

Maikuu lähed loodus öide ning kunstide koolis saabub aeg aasta jooksul õpitu ning loodu ette näidata. Esineti koolis ja lasteaias, Alutaguse noortepäeval, Iisaku külaladaal, kunstiklassi lõpetajad esitlesid endi lõputöid, tantsijad kandsid hindeetendusel ette aasta jooksul õpitut ning lõpetajate poolt välja mõeldud tantsud. Toimused solfedžo- ja pillieksamid. Kõik muusikaõpilased näitasid oma oskusi klassikontsertidel. Iisaku Kihelkonna Muuseumis on vaatamiseks väljas kunstiklassi kevadnäitus.

Esinemistele tagasi vaadates võib öelda, et oli kirkaid öisi. Oli ka puhkemisvalmis öiepungi – kui nüüd veel mõnuga iseseisvalt edasi harjutada, siis võiks midagi täitsa vägevast tulla. Eks kunstialadega on nii, et kool annab nii öelda kirjaoskuse, aga päriselt heaks saad muutuda ikka ainult harjutades.

„Peaks korraldama andetute konkursi,“ ütles kitarrõpetaja Ott, kui järjekordne andekate konkursi kutse kooli saabus.

„No mis sa sellega mõtled?“

„Tavalistele töökatele õpilastele võiks konkurss olla. Ega andega kusagile ei jõua, kui ise ei panusta. Lõpuks loeb ikka töö.“

Umbes selline dialoog meil õpetajate toas aset leidis. Eks vist nii on. Eeldused on loomulikult abiks, aga edu alus on ikka töö. Maailmakuulus Madonna olevat väitnud, et tema karjäär koosneb 5% andest ja 95% tööst. Tanja Mihhailova-Saar ja Alla Pugatšova ei ole saladust teinud, et muusikakooli neid lapsena õppima ei võetud, leiti et nad on ebanusikaalsed. Ometi on nad muusikutena tippu jõudnud, küllap ikka töötades ja harjutades.

Hea uudis on see, et Iisaku Kunstide Kooli õppima tulekuks ei ole vaja katseid teha. Kui plaanid on peetud ja töötahe olemas, tuleb Arno keskkonnas avaldus ära täita. Kes ees, see mees põhimõttel meile õppima pääsebki. Pilliõpetajate juurde ei pruugi kõik soovijad ära mahtuda, nii et hea plaan on kohe avaldus ära täita.

Fotod Kaja Tina

Vana klaveri uus elu

Kaja Tina

Iisaku Kunstide Kooli õpetaja

Küllap on paljud märganud Iisaku kooli bussipeatuses seisvat klaverit ja kuulnud sellel mängitavaid helisid. Päevinäinud klaver seis pikemat aega koolimajas koridori nurgas ja ootas, mida temaga peale hakatakse. Käsi ei tõuse ju pilli prügimäele saatma. Õpetaja Kirill tuli ideele paigutada klaver suveks õue, et soovijad võiksid oma mänguoskust proovida. Aga pruun klaver õues – see oleks liiga tavaline. Kunstihuviala lisaklassi õpilased Uku Pärnpuu, Kertu Puštšenko ja Amanda-Mia Neostus asusid kavandama ja värvima. Ideid oli palju, kavandid ägedad, aga aega vähe. Tegime, mis suutsime. Pill sai päris lõbusa välimuse. Kuhu klaver täpsemalt paigutada, et oleks kaitstud ilma ja vandaalide eest ning püüaks kaugelt pilku? Õp Pille arvas,

Foto Kaja Tina

et bussipeatus on hea koht. Mõeldud-tehtud, vallamajast luba saadud! Jõud ühendasid õp Kirill Žavoronkov, Kristo Kõrgnurm, Indrek Rajamets ja Richard Sootalu. Abi oli tõstukist. Nii ta kohale saigi. Kirsiks tordile said kaane külge kruvitud mõned vanad pintsliid ja Karolin Pärnpuu poolt tuunitud tantsukingad. Ikka

selleks, et oleksid esindatud kõik meie kooli huvialad – muusika, tants ja kunst.

Klaveri välja paigutamise soovime tõmata tähelepanu asjaolule, et meie huvikooli asutamisest täitub sügisel juba 35 aastat. Seniks mängige julgelt, kes vähegi soovib, see teeb meie kooli perele ainult rõõmu!

Iisaku raamatukogul on nüüd õueraamatukogu

Hille Väljaotsa
Iisaku raamatukogu raamatukoguhoidja

Ehk on juba nii mõnigi uudistaja tundnud huvi, et mis ilus värviline kapp on tekkinud raamatukogu ukse kõrvale... Aga kindlasti on ka paljud juba selgust saanud, kuna kapp oli töös juba Iisaku külalada ajal, mil jagasime raamatukogu juures tasuta raamatuid, ja teenis meid suurepäraselt.

Räägiks siiski lahti, miks selline raamatukapp ehk Õueraamatukogu on raamatukogu juurde tekitatud... Idee ei ole uus, Eestis on seda nii mitmeski kohas ellu viidud. Iisaku raamatukogul oli aga selle järele suur vajadus. Nimelt kannavad raamatukogud aeg-ajalt maha seisma jäänud ja vananenud raamatuid, mis aga võivad veel mõnele raamatusõbrale huvi pakkuda. Samas Iisaku raamatukogul ei ole sellist kohta, kus mahakantud raamatuid ladustada, mis oligi põhjuseks, et ilus ja kunstipärane, hea mahutavusega kapp raamatukogu ukse juurde jõudis ja juba ka laadapäeval kasutust leidis.

Et ideest ka tegudeni jõudsimel, siis selleks leidis raamatukogul häid abilisi, kes oma öla

alla panid. Alutaguse Halduse Iisaku mehed, eeskätt Indrek Karja, kellele sai projektist räägitud, hoidsid silma peal, et kellegi poolt utiliseerimiseks mõeldud külmkapp saaks kõrvale pandud ja meie oma projektiga saaksime edasi liikuda.

Iisaku Gümnaasiumi kunstiopetaja Kristiina Avel haaras kohe ideest kinni ja oli nõus külmkapist kujundama raamatukapi. Tema poolt olid vahvad mõtted, mis nüüd on kõik teoks saanud. Oli maalimist, värvimist, lakkimist kooli garaažis ja Toivo Aveli töökojas. Vaeva sai nähtud, aga kapp sai just õigeks ajaks valmis. Olge te tänatud, meie head abilised!

Esialgu plaanime Õueraamatukogu kappi täita raamatukogu vananenud kirjandusega. Aga kui kapp perioodiliselt tühjeneb ja seal ruumi leidub, siis miks mitte – saab ka kogukonna rahvas mõne isikliku raamatu kappi pista. Samas leidke ise midagi põnevat kaasa võtmiseks! Kapp on avatud ööpäevaringselt.

Häid lugemiselamusi! Ja külastage raamatukogu ka suvel, meil on peale raamatute ka põnevaid näitusi ja väljapanekuid. Juunis saab veel imetleda poiste mänguasju läbi aegade kolleksionäär Heli Männi kogust. Isad ja pojad, olete oodatud uudistama!

Fotod Hille Väljaotsa

Foto Integratsiooni SA, Mats Õun

Alutaguse Rahvamuusikute kultuuripuudutused

Meeli Õunap
Alutaguse Rahvamuusikute juhendaja

Meie rahvamuusikute jaoks on olnud tänavune kevad ja varasuvi sündmusterikkad. Toome mõned killukesed neist sündmustest ka lehelugejani.

27. aprillil käisime Vasknarvas avatud sadamate päeval. Samal päeval sõitsime Kanepisse, kus toimus karmoskamängijate üle-eestiline kokkusaamine ja rõõmus muusikasündmus „Kanepi karmoonika“.

1. mail astusime üles Kohtla-Nõmme kevadlaadal.
- 23.-27. mail oli meil tore võimalus Eestit esindada Vilniuses toimunud folkloorifestivalil „Skamba skamba kanklai“. Peale mitmete Leedu folkloorigruppide osalesid festivalil väliskülastajana muusikud ka Ukrainast, Poolast, Itaaliast ja Lätist. Kontserte, kus meie üles astusime, oli kokku seitse, nende hulgas jättis meile erakordseima elamuse esinemine hilisõhtusel kontserdil ajaloolises St. Catherine kirikus. Osalesime ka omakultuuri tutvustavas õpitoas, perekontserdil, pargikontserdil ning kahel öhtul saime kogemusi mängides tantsuks tantsuklubis. Erinevus Eesti tantsuklubides kogetuga tundus olevat selles, et tantsupõrand täitus hetkega igas vanuses tantsijatest, kõik oskasid imehästi pärimuslikke tantse, isegi Eestist pärit tantse. Jäi silma, et sealne tantsuklubi rahvas oli väga pärimus- ja traditsiooniteadlik. Festivalil sai vahetatud mitmeid kultuurikontakte.
31. mail kogunesid meie karmoskahuvilised Aare Rebbani koduõuele Tammikus, et üheskoos mõnusalt jammida. Soovime kindlasti jätkata karmoskamängu populariseerimist. Ning sügisel on plaanis ka üks meistriskoolitus Vabariigi Pillimehe Kert Krüsbani juhendamisel.
5. juunil osalesime Jõhvi raamatukogu korraldatud vestlus- ja muusikaõhtul, mille külaliseks oli Reet Linna.
7. juunil astusime üles Tallinna Vanalinna Päevade raames toimunud kontserdil „Mitmekultuuriline Ida-Virumaa“, käimas on ju kultuuririkkuse aasta.

MIS ON EES OOTAMAS?

29. juunil oleme taas Vasknarva sadamas, Sisevete festivalil.

25.-28. juulil esineme Viljandi Pärimusmuusika Festivali Rohelisel laval. 25. juulil kl 16.30 ja 27. juulil kl 13. Tulge kuulama!

5.-7. augustil peame koos Kiikla kogukonnateatriga suvelaagrit, sedapuhku Lõuna-Eestis Rõuge kandis.

Hakkame vaikselt valmistuma ka järgmisel suvel toimuvaks rahvamuusikapeoks.

Pillimäng on üks oluline vaimse tervise vitamiin, soovitame seda kõigile!

Eesti poisid ja Leedu tüdrukud. Fotod: erakogu

Kevadlaadad Illukal ja Kurtnas

Jaanus Uustalu
Kurtna 4H klubi juhendaja

Kolmapäeval, 15.05.2024 toimus kevadeteemaline rohelaat Illuka koolis ning laupäeval, 18.05.2024 alevilaat Kurtnas. Toimus taimede ja küpsetiste müük ning esineti laulude ja tantsudega. Otsustasime ka Kurtna noortekeskuse ja Eesti 4H Virumaa klubide noortega nendel laadadel osaleda ning midagi huvitavat ellu viia.

Korraldasime mängu „Maal on vahva“, kus töölehtedel tuli näiteks õigesti kokku viia täiskasvanud loom ja loomalaps, köögi- ja juurviljad ning teraviljataimed õigete seemnetega. Pärast mängu loosisime õigesti vastanute vahel välja 4H teemalisi meeneid ja muid huvitavaid auhindu.

Olime esindatud ka enda kasvatatud taimede müügiletiga. Noored olid noortekeskuses ette kasvatatud näiteks salati- ja herne- taimi ning potidki olid noorte poolt kevadiselt ära disainitud.

Kurtna laadal esitasid noortekeskuse noored laule ja tantse, mis mitmetes noortekeskuses

huviringides peagi lõppeva õppeaasta jooksul selgeks olid õpitud. Laadalt ei puudunud ka õnneloo.

Kuna laadapäevad olid kevadiselt soojad ja päikesepaistelised, siis saime laadadel valmistada ja müüa maitsvat jäätist ning Kurtnas lisandusid jäätisele veel soojad pannkoogid.

Selleks on Kurtna 4H klubid endale muretsenud jäätise- ning pannkoogimasina. Müügist teenitud tulu saame kasutada klubitegevuses. Sellised maaelulähedased ettevõtmised on noortele head õppetunnid iseseisva elu harjutamiseks.

ДЕТАЛЬНЫЕ ПЛАНИРОВКИ (ДП)

Алутагусское волостное управление 30.05.2024 года ввело в действие ДП недвижимости "Kassikaku" в деревне Алайыз.

Планируемая территория охватывает предусмотренный для жилья земельный надел Kassikaku (12201:001:1980), граничащую с ней дорогу №13111 Kauksi – Vasknarva, и, частично земельный надел Emmeliine (13001:001:0107). Площадь ДП составляет около 2,9 га.

Земельный надел Kassikaku ранее был застроен (по данным строительного регистра там четыре дачи). ДП достигает зоны запрета на строительство на берегу Чудского озера и зону ограничения шириной 200 метров. Целью ДП является возведение жилых строений (дач) сезонного пользования. Планируется разбивка на девять участков для строительства сезонного жилья с правом строительства для двух зданий общей площадью до 260 м² и высотой 7,5 м. При разработке ДП учитывается генеральный план, имеющаяся строительная линия и указания, вытекающие из закона об охране природы. Разработка ДП согласована с основным решением генерального плана волости Алутагузе.

С распоряжением волостного управления Алутагузе и введенной ДП можно ознакомиться на веб-странице волости Алутагузе: www.alutagusevald.ee/kehtestatud.

Алутагусское волостное собрание 30.05.2024 года своим решением № 184 ввело в действие ДП недвижимости Kāo в деревне Карьямаа.

Планируемая территория находится у дороги 13111 Kauksi-Vasknarva, охватывает южную часть участка коммерческого назначения недвижимости Kāo (12201:001:0212) и частично земельный надел прилегающий к дороге 13111 Kauksi-Vasknarva tee (12201:001:0373). Площадь ДП составляет около 3,7 га.

Территория ДП доходит (в незначительной мере) до зоны запрета на строительство на берегу Чудского озера и зоны ограничения шириной 200 м.

Целью создания ДП является строительство зданий смешанного назначения (коммерческого назначения и жилья) на обочине боковой дороги территории планирования и жилых домов (отдельных домов/жилых зданий сезонного использования) на северной стороне планируемой площади. Планируется строительство нового перекрестка (выезд с государственной дороги) и дороги для подъезда к участкам. Для водоснабжения запланирована общая скважина. ДП предлагается внести изменения в генеральный план волости Алутагузе, уменьшить минимальные размеры участков и разрешить в т.ч. сезонное использование.

С распоряжением волостного управления Алутагузе и введенной ДП можно ознакомиться на веб-странице волости Алутагузе: www.alutagusevald.ee/kehtestatud.

О МАЙСКИХ ЗАСЕДАНИЯХ ВОЛОСТНОГО СОБРАНИЯ АЛУТАГУЗЕ

Марин ГРЮНИНГ,

секретарь волостного собрания

16.05.2024

- Решено сформировать участковые комиссии волости Алутагузе по выборам в Европарламент.
- Решено включить в состав архитектурного жюри школы Ийзаку депутата волостного собрания Прийта Палмета.

30.05.2024 РЕШЕНО:

- Было решено гарантировать выполнение обязательств Mehntack OÜ, вытекающие из договора, заключенного между сделавшим лучшее предложение банком и фирмой Mehntack OÜ (кредитная сумма до 12 000 евро).
- Утвердить новый Устав НКО "Mehntack OÜ".
- Признать недействительным старый Устав "Mehntack OÜ".
- Изменить порядок выпуска газеты волости Алутагузе.
- Дополнить положение о детсаде волости Алутагузе.
- Ввести в действие детальную планировку недвижимости "Kāo" в деревне Карьямаа.
- В порядке принятия решения произвести отчуждение волостного имущества "Käbi" в деревне Алайыз.
- В порядке принятия решения произвести отчуждение волостного имущества "Kuivati" в деревне Мяэтагузе.
- Было подтверждено, что волостное управление Алутагузе является партнером проекта "Общественный центр Пагари" и принимает на себя финансовые обязательства.

С протоколом заседания волостного собрания, с принятыми решениями и постановлениями можно ознакомиться в регистре документов:

http://delta.andmevara.ee/alutaguse_vald/

Видеозапись заседания:

https://pilv.alutagusevald.ee/s/16-05-2024_volikogu

https://pilv.alutagusevald.ee/s/30-05-2024_volikogu

Я ВАМ ПИШУ ...

Ходьба — самый простой способ сохранить здоровье

Николай ПАВЛЕНКО

литератор, переводчик, краевед

Доктор Рагнар Вийр, посвятивший проблемам движения не один десяток лет своей работы, рекомендует сидеть как можно меньше

"Важны не ежедневные тренировки, а общая подвижность: чем больше, тем лучше."

Доктор хочет донести до людей мысль о том, что каждый сделанный шаг продлевает жизнь человека, и подвижность необходимо сохранять в любом возрасте.

Он не дает конкретных рекомендаций о количестве пройденных километров:

"Главное, чтобы это приносило радость. Проработав врачом 45 лет, мне и в голову не придет навязывать людям нормы."

По его словам, для ходьбы подойдет любое место, хотя красивый пейзаж, конечно, будет бонусом прогулки.

"У каждого человека есть свой ритм, он и является оптимальным. Важен

сам факт ходьбы, а не то, ходишь ли ты так быстро, что вспотел, или наоборот, сбавляешь шаг ради менее спортивного попутчика. Подходящая скорость — это когда удастся со своим попутчиком

поддерживать приятную беседу. А можно что-то напевать — про себя или вслух."

P.S. От себя добавим, что ходьба часто помогает ... изучать языки!

Kõndimine on lihtsam viis terve püsida

Nikolai Pavlenko

tõlkija, toimetaja

Aastakümneid liikumisprobleemidega tegelelud doktor Ragnar Viir soovitab muuta oma elustiili nii, et paigal istumist oleks selles võimalikult vähe.

"Tähtis ei ole tingimata teha trenni, vaid oluline on igasugune liikumine. Ja siin on

küll retsept, et mida rohkem, seda parem."

Kui palju oleks mõistlik päevas kõndida, ei hakka Viir välja tooma:

"Kõige tähtsam on rõõm ja tegu ning 45 aastat arstina töötades ei tule mulle mõttessegi inimesi normidesse hakata suruma."

Kõndimiseks on tema sõnul sobilik iga koht, kuid boonuseks on muidugi see, kui saab matkates ka ümbrust tähele panna.

"Meil kõigil on oma loomulik rütm ja see on optimaalne. Polegi nii oluline, kas liigud nii kiiresti, et hakkad higistama või sätid oma samme aeglasema kaaslaste järgi, peaasi on ikkagi liikumise-kõndimise fakt iseenesest. Sobilik kiirus on see, kui kaaslastega õnnestub mõnus vestlemine. Mõnikord jälle on hea mõnd viisi kas mõttes või valjusti ümiseda."

Kehtib alates 01.06.2024

IDA-VIRU MAAKONNA BUSSILIINIDE nr 551, 552 ja 553

JÕHVI - RANNAPUNGERJA - TUDULINNA - AVINURME - ULVI - MUSTVEE

KOONDSÕIDUPLAAN

Väljumise kellaaeg					Peatuse nimi	Väljumise kellaaeg				
553	551	551	553	552	Peatuse nimi	552	553	551	551	553
E-R	E-R,L	P*	E-R	E-P		E-P	E-R	E-R,L	P*	E-R
-	12:20	12:20	-	16:40	JÕHVI BUSSIJAA	8:30	-	17:05	17:05	-
-	12:23	12:23	-	16:44	KAASIKU**/*	8:20	-	16:55	16:55	-
-	12:23	12:23	-	16:44	SILLA**/*	8:19	-	16:54	16:54	-
-	12:25	12:25	-	16:46	RIDAKÜLA**/*	8:18	-	16:53	16:53	-
-	12:26	12:26	-	16:47	AHTME KESKUS**/*	8:17	-	16:52	16:52	-
-	12:30	12:30	-	16:52	KESKHAIGLA	8:15	-	16:50	16:50	-
-	12:31	12:31	-	16:53	ILMAJAAMA	-	-	-	-	-
-	12:38	12:38	-	17:00	PAGARI	8:07	-	16:42	16:42	-
-	12:42	12:42	-	17:04	KOLTSINA	8:03	-	16:38	16:38	-
-	12:50	12:50	-	17:12	JÕUGA	7:56	-	16:31	16:31	-
12:00	13:00	13:00	16:00	17:20	IISAKU	7:50	13:35	16:25	16:25	17:15
-	13:01	13:01	-	17:21	IISAKU KOOL	7:45	-	16:20	16:20	-
-	13:03	13:03	-	17:23	KASEVÄLJA	7:43	-	16:18	16:18	-
-	13:13	13:13	-	17:33	KAUKSI	7:34	-	16:09	16:09	-
-	13:17	13:17	-	17:37	RANNAPUNGERJA	7:30	-	16:05	16:05	-
12:15	13:30	13:30	16:15	17:50	TUDULINNA	7:20	13:20	15:55	15:55	17:00
12:16	13:31	13:31	16:16	17:51	LINNAMÄE	7:18	13:18	15:53	15:53	16:58
12:16*	-	-	16:16*	-	SAHARGU (nõude)*	-	-	-	-	-
12:21	13:36	13:36	16:21	17:56	PIKATI	7:13	13:13	15:48	15:48	16:53
12:26	13:41	13:41	16:26	18:01	LOHSUU RIST	7:09	13:09	15:44	15:44	16:49
12:35	13:50	13:50	16:35	18:10	AVINURME	7:05	13:05	15:40	15:40	16:45
-	-	-	-	18:13	PÄRNIKU	6:59	-	-	-	-
-	-	-	-	18:16	ADRAKU	6:55	-	-	-	-
-	-	-	-	18:20	ULVI	6:52	-	-	-	-
-	-	-	-	18:35	MUSTVEE	6:40	-	-	-	-

Märkused:

**ainult sisenemiseks, *ainult väljumiseks

Reisijate olemasolul peatamine kõikides peatustes

Riigipühadel kehtib pühapäevane sõiduplaan

P* liin nr 551 käigus pühapäeviti ja riigipühadel perioodil 15.06-20.08

Liin nr 553 teenindab lisaku -> Avinurme suunal Sahargu peatust nõudmisel ainult väljumiseks

Sõiduplaanid:

www.peatus.ee

www.ivytk.ee/

soiduplaanid/

MTÜ Ida-Viru Ühistranspordikeskus, e-post: info@ivytk.ee

GoBus info:

tel 354 0344,

liinid nr 551 ja 552

Tõnu Tours info:

tel 5662 4522,

liin nr 553

Erihoolekanne annab inimesele lootuse ja uued võimalused

Liina Lanno,
AS Hoolekandeteenused juhatuses esimees

Sotsiaalhoolekanne on üks valdkond, millest rääkimine pole riigis nii popp kui kestlikkuse või roheteemad, rääkimata rahvale meeldivast kultuurist või meelelahutusest. Sotsiaalhoolekanne tähendab toetusi ja teenuseid ning on juba algusest peale inimeste peas seotud abivajajate, maksumaksja raha ning vaeva ja viletsusega.

Tegelikult on sotsiaalvaldkond seotud alati positiivsusega. Kellegi elu muutub, läheb paremaks ja lootusrikkamaks ning tekivad uued võimalused. Just seda mõtet tuleb meil võimestada.

KULU VÕI TULU?

Sotsiaalvaldkonnas on üks sektor, kus maksumaksja raha läheb alati „täie ette“ ja toodab ainult head ja edasiviivat, kuid millest räägitakse laste ja eakate vajaduste kõrval vähem. See on psüühilise erivajadusega inimeste hoolekanne. Õnneks on ühiskond jõudnud punkti, kus vaimne tervis ja selle hoidmine on aktuaalne ning iga sellesse valdkonda suunatud ressurss toob kasu. Aga siinkohal tuleb ka meeles pidada, et on inimesi, kelle vaimne toimetulek on juba kas sünnipäraselt või noores eas omandatud haiguste ja kogemuste tõttu selline, et nad vajavad oma ellu abi ja tuge rohkem kui keskmine kodanik. Nendele inimestele ongi mõeldud erihoolekandeteenused.

TAVALINE ELUKORRALDUS VÄIKESTES KODUDES

Erihoolekande teenustele saab inimene tulla juba 18-aastaselt, kui toimetuleku- või hoolduskool on lõpetatud ja noor on saanud täisealiseks. Kui sinnamaani on noore vanemad saanud rahulikult käia tööl, sest lapse elu on kooli poolt olnud korraldatud, siis nüüd tekib küsimus – kuidas edasi, kui laps on suureks saanud?

Nii nagu iga laps suureks saades oma pere pesast välja lendab, nii saab lennata ka psüühilise erivajadusega noor ning alustada oma elu toredates

Liina Lanno. Foto: erakogu

ja tegutsemistahet täis töötajatega gruppikodudes. Enam ei ole selliseid suuri hooldekodusid, kuhu inimene „ära pandi“ ja kus valvasid kurjad sanitarid. Nüüd on peaaegu igal pool kaasaegsed ja väikese grupiga perelaadse korraldusega kooselu võimaldavad üksused, kodud, kust on võimalik minna nädalalõpul perele külla või sõita puhkusele. Kõik need üksused asuvad kogukondades, kohtades, kus avalikud teenused (töökohad, õppeasutused, arstiabi, poed, kinod, teatrid, iluteenused jne) on kõigile kättesaadavad.

Olemas on ka töö- ja tegevus(-päeva-)keskused, kus päevasel ajal saavad noored erinevates tegevustes oskusi juurde õppida ja ka vaba aega veeta ning õhtul jälle koju minna.

TAASTUMIST TOETAVAD TEGEVUSJUHENDAJAD

Nii grupikodudes kui päevakeskustes töötavad tegevusjuhendajad, kes on

väljaõppinud spetsialistid. Nende roll on olla igapäevaselt elaniku kõrval asenduspereliige, kes aitab igapäeva-elu toimingutega või siis viib töö- ja tegevuskeskustes läbi erinevaid loovaid tegevusi.

Erihoolekandevaldkond on täna rebimas ennast lahti postsovetlikust puudele ja abivajadusele keskendunud kultuurist ja on sisse toonud mõiste „taastumine“. See ei tähenda tervenemist, küll aga toimetulemist sõltumata oma haavatavusest (haigusest või erivajadusest), see tähendab inimeses julgust näidata teistele oma tugevusi ja häid kogemusi ning olema täisväärtuslik kogukonna ja ühiskonnaliige.

Taastumise teekonnale saab inimene astuda siis, kui ta ise usub oma võimesse ja saab ise oma elu üle otsustada. See tähendab, et ka teda ümbritsevad inimesed peavad andma talle lootust ja süstima optimismi, mis vaimse tervise häirega võib kaduma minna.

Erivajadusega inimest tõstab kõrgemale kõik, mis teisigi inimesi – võimalus õppida ametit, võimalus töötada jõukohasel töökohal ning olla ka tähelepanelikult ära kuulatud ja mõistetud.

TEGEVUSJUHENDAJAD MUUDAVAD ELUSID

Erihoolekandevaldkonda tulevad tööle inimesed, kellele meeldib teha tähendusrikast tööd, muuta igapäevaselt elusid sisukamaks ja võimalusterohkemaks. Särtsakad ja tähelepanelikud inimesed, kes valdkonnas töötavad on öelnud: „Oleks ma varem teadnud sellistest võimalustest!“. Paraku on erihoolekandevaldkond jäänud tihtipeale

Tegelikuses on erihoolekandevaldkonnas töötaval inimesel ainulaadne võimalus oma igapäevase tööga teha väikeleid imesid ...

üldhooldekodude varju ja tihti neid ka samastatakse.

Tegelikuses on erihoolekandevaldkonnas töötaval inimesel ainulaadne võimalus oma igapäevase tööga teha väikeleid imesid, sest just igapäevane taastumise toetamine aitab muuta psüühilise erivajadusega inimeste elu tegusaks ning toetada neid kogukonda lõimumisel.

ISEENDA (TAAS)AVASTAMINE

AS-i Hoolekandeteenused (HKT) Pärnu Niidumetsa kodu ööpäevaringse erihool-dusteenuse eakas elanik Riho on kogu elu elanud erinevates suurtes hooldekodudes ning hindab kõrgelt elu väikeses hubases kogukonnas asuvas kodus. „Kõike teeme kodus ise, koristame ja hoolitseme aia eest, teeme süüa ise. Siin on hea, kõik on käe-jala juures, saan ise käia jalutamas, poes, rannas, kontserditel. Lühimälu mul ei ole eriti, aga nüüd saan üksinda väljas käimisega hakkama – luuran nutitelefoni pealt, mis kus on.“ Riho hindab väga ka seda, et kogukonnas elades saavad ka tema tütre sagedamini tal külas käia.

Roman elab HKT Tallinna kogukon-naelamise teenusel ja ka tema on varasemalt elanud suurtes hooldekodudes. Meenutades möödunud räägib ta endast kui invaliidist ja patsiendist. Kui aga jutuks tuleb elu tänasel päeval, näeb ta ennast hoopis teisiti. „Saan käia poes ja teha ise meelepärasest sööki, meil on kenad riided ja mugav kodu koos oma toaga. Siin on ka internet, saame vaadata erinevaid telekanaleid ja lugeda uudiseid, ka arvutimänge mängida. Raamatukogus saab käia, spordiga tegeleda.“ Tallinnas kohtub ka Roman rohkem oma vanematega, sest Võisikule oli neil varem Narvast liiga pikk tee tulla. „Selline elu on täisväärtuslik, mul on töö ja võimalus ühiskonnas kasulik olla.“

Aitäh kõikidele tegevusjuhendajatele, kes toetavad psüühilise erivajadusega inimesi nende taastumise teel ning aitavad neil olla oma elu loojad. Soovin, et tegevusjuhendaja tööd märgataks ja hinnataks enam ning et üha enam särasilmseid inimesi jõuaksid sellesse ametisse, et aidata erivajadusega inimestel elada oma parimat tavalist erilist elu.

PROBLEEMID RANDADES |

URINEERIMINE JA VEIPIMINE ON RANNAS KEELATUD!

Maxim Tuul
Kommunikatsioonijuht
AS G4S Eesti

Rannahooaeg on alanud hoogsalt, sest päike on rõõmustanud meid tänava varem ja pikemalt kui eelmistel aastatel. See on toonud randa palju külastajaid ja selleks, et kõigi rannapuhkus mööduks meeldivalt ja ohutult, on vaja meeles pidada avalikes supelrandades kehtivaid reegleid.

Enne randa suundumist mõelge läbi, kaua kavatsete rannas viibida ja varustage end vastavalt päikesekaitsevahendite, joogivee ja peakattega. Lastega randa tulles võtke lapsele kaasa mänguasju, et ta igavusest ei läheks seiklusi otsima. Kindlasti ära unusta lapsele aegajalt leida varjuline koht, kus päikesest puhata.

Rannas olge vastutustundlikud ja jälgige ümbrust ning teavitage

rannavalvureid võimalikest korrarikkumistest või hädasolijatest.

„Märgake, kes on teie kõrval. Praegu on käes juunikuu kohta ebatavaliselt kuumad ilmad. Kui on vähegi kahtlust, et inimene teie kõrval on kahtlaselt pikalt olnud ühes asendis, siis rahulikult kõnetage teda ja tundke huvi, kas tal on kõik korras. Kuumarabandus on päris kerge tulema, eriti meie vanavanematel ja ka väikestel lastel. Hoolige üksteisest,“ rõhutab G4Si Lõuna piirkonna rannavalve juht Argo Raag.

„Naudi oma rannapäeva, kuid lase ka teistel rõõmu tunda. Rannas ei tasu unustada heatahtlikkust ja suhtlemis- oskust. Kui sul on mure näiteks kõrvalviibija muusikamaitse või -volüümi pärast, siis pöördu viisakalt tema poole ja leidke koos lahendus. Loomulikult võib alati pöörduda ka rannavalvurite poole,“ julgustab G4Si Põhja piirkonna rannavalve juht Henry Seemel.

Tuletame meelde 8 peamist reeglit, mida rannas järgida:

1. Uju ainult poidega piiritletud suplusalas:

- Ametlik ujumisala on eelnevalt kontrollitud ja seal on ohutu ujumissügavus.
- Ära uju liiga kaugele kaldast, sest lained võivad olla ohtlikud.
- Jälgi oma laste ujumist ja ära jäta neid kunagi järelevalveta.

2. Vali janu kustutuseks joogivesi:

- Alkoholi ei ole rannas lubatud ja see ei ole kuum ilmaga sobilik jook.
- Tarbi rohkelt vett, et vältida dehüdratsiooni.
- Alkoholi tarbimisel on suurem risk uppumise ja õnnetuste tekkeks.

3. Laste turvalisus on lapsevanemate vastutus:

- Rannavalvurid ei ole lapsehoidjad.
- Õpeta lastele rannas õiget käitumist ja selgita, et nad ei tohiks vanematest kaugemale joosta.
- Julgusta lapsi vajadusel pöörduma abi saamiseks rannavalvurite poole.

4. Hoia rannas korda ja puhtust:

- Võta kogu tekkinud prügi endaga kaasa ja vii see prügikasti.
- Ära jäta randa esemeid, mida seal enne sind polnud.

5. Koduloomad jäägu koju:

- Lemmikloomad on avalikes randades keelatud. See reegel kehtib inimeste turvalisuse ja loomade heaolu tagamiseks.
- Palav suvepäev on loomadele ohtlik ülekuumenemise tõttu.

6. Klaastaara on keelatud:

- Klaasikildudest tekkinud lõikehaavad on sageli esmaabi vajaduse põhjuseks.
- Vali karastavateks jookideks teised anumad või korduvkasutatav pudel.
- See vähendab prügi hulka ja kaitseb rannalisi vigastuste eest.

7. Hoiame suplusvee puhtana:

- Suplusvesi on mõeldud nautimiseks ja ujumiseks kõigile.
- Ära pese end suplusvees ja ära urineeri sinna.
- Urineerimiseks kasuta avalikke tualette.
- Suplusvette urineerimine on ebaviisakas ja ohustab teiste tervist.

8. Suitsetamine ja veipimine on keelatud:

- Suitsetamine ja veipimine on randades keelatud.
- Lisaks inimeste tervisele on suitsetamine äärmiselt ohtlik meie loodusele, sest tavaline sigaret on tuleohtlik ning e-sigaret võib end tihti leida mahajätuna liivas – reostades sellega loodust

SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT TIMO JUURSAU
spordispetsialist

Toimus 10. Alutaguse rattamaraton

1.06.2024 toimunud Bosch Eesti Maastikurattasarja juubelihooaja kolmanda etapi, samuti väikest juubelit tähistanud 10. Alutaguse rattamaratoni 47 km pikkuse põhisõidu kiireimad olid Markus Pajur ja Greete Steinburg. Kokku startis kahele distantsile üle 600 ratturi, lisaks toimusid ka ajavõtuta lastesõidud.

Seoses ümberkorraldustega vanades põlevkivikarjäärides, said Alutaguse rattamaratonil osalejad vanade karjääride radasid kasutada varasemast vähem, mille tõttu oli ka sõit ise varasemate aastatega võrreldes kiirem ja kergem. Tänavuse sõidu juhtgrupp püsis koos üsna pikalt, toimuma hakkas 22-l kilomeetril, kui teiste eest sai minema viieliikmeline grupp koosseisus: sarja liider Josten Vaidem, Peeter Tarvis, Gert Jõeäär, Prantsusmaal pedaaliiv Markus Pajur ning Voltas Tartu 2024 tiimi liige Lauri Tamm, kes neist viiest ainsana enne finišit grupist pudenes. Nii jäi lõpukohtade vormistamine lõpuspurdi peale, milles oli teravaim Markus Pajur (Hawaii Express) ajaga 1:47:59 edestades sarja kahe eelmise etapi võitjat Josten Vaidemit (Fixus) kahe ning Peeter Tarvist (Veloplus) kolme sekundiga.

„Tegelikult oli suhteliselt lihtne sõit, aga tehnilistel kohtadel lagunes grupp ära. Ise ma ennast tehnilistel kohtadel eriti hästi ei tundnud, aga täna oli minu jaoks igati sobiv maraton n-ö hooaja alustuseks. Finišis olin üsna enesekindel, arvasin et Josten ründab, aga ju ta ei leidnud rünnakuks sobivat kohta, et vahet sisse saada,“ oli finišispurdi kinni pannud Markus Pajur tänase võidusõiduga rahul.

Naiste seas said hea mineku Janelle Uibokand ning temast sõidu esimesel poolel väikese vahega maha jäänud Greete Steinburg. Kuid ca poolel sõidumaal lõhkus Janelle rehvi, Greete sai mööda ning läks oma teed lõpetades võitjana ajaga 2:03:28. Naiste liidrisärgis startinud Spordi-partner Racing Girls'i esindaja Janelle Uibokand kaotas võitjale üle nelja minuti ning pidi leppima lausa kolmanda kohaga, kuna kolme naise vahel teise koha nimel peetud finišiheitluses edestas teda ka Hawaii Expressi esindaja Sille Puhu ajaga 2:07:36. Naiste arvestuse sarja liider Janelle Uibokand pidi leppima kolmanda kohaga, aeg 2:07:40.

„Täna ei olnud hea enesetunne, veidi uimane olek oli, võtsin viimasel nädalal väikese vigastuspuhkuse ning see andis ilmselt tunda. Õnneks oli sadanud vihm lahtise liiva kinni lõõnud, see tegi sõidu kiireks, vaid veidi üle 2 tunni kuluski aega,“ sõnas tänane naiste võitja Greete Steinburg. 17 km poolmaratoni kiireimad olid poistest Uku Järv ajaga 00:43:00 ja tüdrukutest Rakke esindaja Merit Nõmmiste ajaga 00:49:05. Lisaks toimusid ka lastesõidud, mille erinevatel sõitudel osales ja lustis 55 mudilast. Tiimide arvestuses võidutsesid Spordi-partner Racing Girls naiskonnade ning Veloplus Team meeskondade arvestuses.

Esimene Ida-Virumaa sammuväljakutse on lõppenud

Sammuvõistlusele registreeris end 785 inimest, kellest 726 sai sammud kirja. Ühtekokku kogus Ida-Virumaa kuu aja jooksul 183 348 500 sammu. Väga tugev tulemus!

Osalus omavalitsuse kohta:

Omavalitsus	Osalejaid	Samme kokku
Jõhvi vald	140	32 578 380
Alutaguse vald	106	26 585 338
Lüganuse vald	105	25 022 820
Toila vald	128	33 451 027
Sillamäe linn	75	16 214 917
Kohtla-Järve linn	176	41 040 838
Narva linn	38	5 622 108
Narva-Jõesuu linn	17	3 211 354

Keskmiselt käisid kõige aktiivsemalt Toila inimesed, kelle keskmine oli 261 000 sammu perioodi vältel. Järgnesid Alutaguse 250 000, Lüganuse 238 000, Kohtla-Järve 233 000, Jõhvi 232 000 ja Sillamäe 216 000.

Spordi kalender

- 26.06.2024 kell 18.30 DiscSport.ee Ida-Viru discgolfi nädalamäng 2024 – XIV etapp Kiikla
- 10.07.2024 kell 18.30 DiscSport.ee Ida-Viru discgolfi nädalamäng 2024 – XVI etapp Mäetaguse
- 13.07.2024 kell 12.00 Ida-Viru jooksupäev 2024 – Mäetaguse mõisajooks
- 16.07.–17.07.2024 X Virumaa staadionimaraton lisaku
- 17.07.2024 kell 18.30 DiscSport.ee Ida-Viru discgolfi nädalamäng 2024 – XVII etapp Alutaguse/Pannjärve
- 19.07.2024 kell 18.00 Ida-Viru MV rattaorienteerumises 2024 Pannjärve
- 24.07.2024 kell 18.30 DiscSport.ee Ida-Viru discgolfi

- nädalamäng 2024 – XVIII etapp lisaku
- 31.07.2024 kell 18.30 DiscSport.ee Ida-Viru discgolfi nädalamäng 2024 – XIX etapp Karjamäe
- 09.08.–11.08.2024 Baltimaade meistrivõistlused discgolfs 2024 Mäetaguse
- 14.08.2024 kell 18.30 DiscSport.ee Ida-Viru discgolfi nädalamäng 2024 – XXII etapp Mäetaguse
- 21.08.2024 kell 18.30 DiscSport.ee Ida-Viru discgolfi nädalamäng 2024 – XXIII etapp Alutaguse/Pannjärve
- 29.08.2024 kell 17.00 Neljapäevakud orienteerumises 2024 Kurtina reljeef

Mäetaguse mälumäng

Foto: Grete Habakukk

Grete Habakukk

Alutaguse Huvikeskuse kultuuritöö koordinaator

16. mail toimus Mäetaguse mälumängu 21. hooaja viimane ehk VI voor.

Viimasel mängul selgusid vooru parimad ja ka hooaja parimad võistkonnad.

Kokku osales sel hooajal kaheksa erinevat võistkonda, kellest parimateks osutusid:

I koht Kalina Külaselts – Aet Allikmaa, Ülle Tõnurist, Toivo Koppen

II koht SMS – Jaan Sepp, Rainer Puur, Mait Rooden

III koht Kaare – Aime Luuk, Kaido Kooga, Rein Pärna

Suur tänu kõikidele osalejatele ja küsimuste koostajale Andrus Aamerile.

Uus hooaeg alustab 2024. aasta oktoobris, uued võistkonnad on oodatud liituma.

Seniste mängude küsimuste ja vastustega saab tutvuda Alutaguse Huvikeskuse kodulehel www.alutagusehuvikeskus.ee

Iisaku Gümnaasiumi õpilaste kahepäevane rattamatk Kauksi

Liina Sutt

Iisaku Gümnaasiumi inimeseõpetuse õpetaja

21.–22. mail toimus järjekordne 5.–12. klassi rattamatk Kauksi. Kui eelmisel aastal mõni õpilane kõhkles ja ei osalenud, siis sel aastal oli ratureid rohkem, kokku 50. Matkale eelnes ohutusalane õppepäev, kus sai meelde tuletatud

rattasõidu põhitõed. Kiivri kandmine ja töökorras ratas on matka puhul elementaarne.

Õhtul oli aega grillimiseks, pallimängudeks, rannas jalutamiseks, rattasõiduks ja ujumiseks.

Meie matkaga ühinesid mõned õpilased Illuka koolist, kelle sõnul oli see lahe.

Õöbimine Kauksi Puhkeküla kämpingumajades tekitas tunde, et suvi ongi käes.

Fotod: Liina Sutt

Haruldane arheoloogianäitus Pärnaõue talus Rannapungerjal

Pille Pöld

Peipsi põhjaranniku muinaspärandi ürituste sarja eestvedaja

Sel suvel avaneb Pärnaõue talus Rannapungerjal erakordne võimalus tutvuda näitusega, mis toob esmakordselt laiemale avalikkuse ette Rannapungerja jõe kallastelt ja Peipsi järvest kogutud kiviaegsed ja hilisemate perioodide arheoloogilised leiud. Näitus on tõeline ajarännak, mis pakub külastajatele ainulaadse võimaluse süüvida piirkonna rikkalikku ajalukku ja kultuuripärandisse.

Rannapungerja arheoloogiliste leidude kollektsioon on tähelepanuväärne, hõlmates ligi 1000 eset, mis on Rannapungerja asustajaloole lisanud umbes 8000 aastat. Need avastused väärivad põhjalikumalt tutvustamist ja mõtestamist, kuna nad heidavad uut valgust Peipsi paleomaastiku kujunemisele ja kogu Peipsi põhjaranniku esiajaloo.

Arheoloogiapärandi välinäitus algab Rannapungerja vanimast asustusest, s.o aastast 7200 eKr. See on seni vanim luust eseme dateering, mis leitud Peipsi järvest meie küla alt. Näitus lõppeb varasemate

nappide kirjalike allikate ülevaatega, mida aitavad sisustada arheoloogilised esemed. Need allikad aitavad mõista, kuidas eelnevad sajandid on mõjutanud tänapäevast elu ja kultuuri. 2024. aastal möödub Rannapungerja esmamainimisest 490 aastat.

Näitus pakub külastajatele põhjalikku ja harivat kogemust, mis aitab mõista Rannapungerja ja Peipsi põhjaranniku rikkalikku arheoloogilist pärandit. Külastajad saavad näha, kuidas inimesed elasid ja töötasid erinevatel ajaperioodidel, ning millised olid nende suhted looduse ja ümbritsevate kogukondadega. Näitus on kujundatud nii, et see oleks informatiivne ja huvitav nii kohalikele elanikele kui ka kaugemalt tulijatele.

Pärnaõue talu ja Rannapungerja looduskauis ümbrus lisavad näitusele erilise völu, muutes külastuse meeldejäävaks elamuseks. Kõige parem ongi aastatuhandeid kestnud asustust tunnetada kohapeal tutvudes rikkaliku materjaliga, mis kogutud siitsamast ümbrusest. Ent kui siiski sel suvel kuidagi Pärnaõuele ei satu, siis on võimalik näitusega tutvuda sügisest kevadeni Eesti Ajaloomuuseumis Tallinnas.

Näitus on avatud kogu suve vältel ning pakub suurepärase võimaluse avastada meie

esivanemate pärandit ja ajalugu. Kutsume kõiki ajaloo huvilisi ja uudishimulikke avastama seda unikaalset näitust ja saama osa erakordsest ajarännakust, mis viib teid tagasi Rannapungerja ja Peipsi põhjaranniku rikkalikku minevikku.

ALUTAGUSE VALLA KULTUURIKALENDER JUUNI–AUGUST 2024					
• 21. juunil kell 20 Alajõe külaplatsil ALAJÕE JAANIÕHTU Õhtujuht ja DJ Mark Kitajev	• 13. juulil XXVIII MÄETAGUSE MÕISAPÄEV „Las lendab aeg” • SPORDIPROGRAMM 12.00 I Alutaguse lahtised meistrivõist- lused ajaloolise ammu ja vibu laskmises (registreerumine kell 11) 12.00–18.00 Kolmetera kirveviskamise võistlus 12.30–13.55 Mäetaguse mõisa jooksu registreerimine, numbrite väljastamine, võistluste avamine VII Mäetaguse jooks 13.30 tillujooksu start 13.40 1,5 km start 14.00 4,5 km ja 6 km start 18.15 Papagoilaskmise ja kolmetera kirveviskamise finaali (staadionil) • KULTUURIPROGRAMM 16.00 Mõisapäeva AVAKONTSERT (mõisaõu) 17.00 Stefani akustiline kontsert (mõisaõu) 18.30–20.00 Rändteatri Vaba Vanker etendus „Eesti muistne lugu ja sugu” (rahvamaja) 20.00–24.00 Tantsuõhtu Meelis Punderi ja Antti Kammiste saatel (mõisaõu) 22.00–23.20 Õökino "Vigased pruudid" (rahvamaja) • LISAPROGRAMM 17.00–20.00 Käsitöö õpituba ja müük (mõisa kõrval) 17.00–20.00 Vigurõhupallid, hiigelmullid (mõisa kõrval) 16.00–20.00 Mäetaguse vabatahtlike päästjate tuleohutuse infotelk (mõisaesine väljak)	• 20. juulil kell 11 Rannapungerja külas Pärnaõue talus III PÄRANDIPÄEV Välinäituse avamine, joonistusvõistluse võitjate väljakuulutamine, seminar, töötoad, avatud <i>pop-up</i> pereresto Sissepääs tasuta Lisainfo: www.parnaouetalu.ee • 27. juulil kell 13 Rannapungerjal TULETORNI KONTSERT 13.00 RMK matk Rannapungerjal 16.00 Kohtla-Järve Noorteorkester ja MUBA Bigband 17.30 Puuluup 19.00 Henrik Kalmet 20.00 Toomas Vanem Kvartett 21.30 „Tähti üheks õhtuks” Tanel Padar, Robert Linna, Ott Lepland ja Band 23.00 Smilers Lisainfo ja piletid: www.kaunismuusika.ee • 2.-3. augustil, 9.-10. augustil kell 18 lisaku laululaval MUUSIKALINE SUVELAVASTUS „KÕIK ROOSID...” <i>Muusikaline komöödia Vanemuise näitleja Helend Peebu näitlejatee esimestest sammu- dest kuni tema igihalja hiti „Kõik roosid ma kingisin sulle...” laulmiseni hulludel aegadel Vanemuise Teatris.</i> Lavateksti autor ja lavastaja on Rednar Annus, kunstnikutöö Riina Vanhaselt. Lisaks Maarjast Pärnale nimiosas löövad kaasa Henrik Normann, Tiina Tõnis, Triin Lellep, Hellar Bergmann, Allan Kress ja hulk näitlejaid Alutaguselt ja Tallinnast. Pilet 28 € Sooduspilet pensionär ja õpilane: 23 € (soodustust saab valida ostukorvis www.piletitasku.ee/et/ performance/22172) Perepilet (2 täiskasvanut ja 2 last): 84 € Grupipilet: 23 € pilet (minimaalne piletikogus 10 piletit. Grupipiletite tellimiseks kirjuta info@piletitasku.ee) • 3. augustil Kiikla rahvamaja ümbruses KIILKA KIIGEPÄEV Karujooks, kogukonnateatri etendus „Vahva rätsep”, miniloomaaed, ratsutamine poniga ja sõit hobukaarikuga, viikingilähingud lastele, vibulaskmine. Arhailised töötoad: kangatrükk, pajuvitstest punumine, Merkuuri nahatöötuba, kivile ja puidule joonistamine, lõkkel toidu valmistamine. Leanne Barbo torupillikontsert Lisainfo: www.kiikla.ee • 3. augustil Vasknarvas kiriku kõrval platsil VASKNARVA KÜLAPÄEV • 3. augustil kell 14 Tänavaotsa talus (endine Rätsepa) SAHARGU V KÜLAPÄEV JA KÜLA 160. AASTAPÄEVA TÄHISTAMINE Oodatud on kõik praegused ja endised Sahargu ning endise Kesavälja küla elanikud	• 10. augustil ALUTAGUSE KOHVIKUTE PÄEV • Katlamaja kohvik Kiikla rahvamaja taga / Musta kassi pudru- ja pannkoogikohvik Avatud kell 8–10 Kell 8.30 zumba, juhendajad Anastasia ja Jelizaveta Kell 9 Ansambel Trio Naturale • Aida kohvik Mäetaguse mõisa viinaaida juures / Kirsti jäätise- ja pannkoogikohvik Avatud kell 10–12 Kell 11 Lolala lastelaulude kontsert Buba mullimaja • Tõllakuuri kohvik Pagari seltsimaja kõrval / Põhja-Peipsi pagari- ja kalakohvik Avatud kell 12–14 Kell 13 akordionist Vladimir Karjalainen • Keldri kohvik Kurtina seltsimaja kõrval / Kogukonnakohvik, RaJuVe veinibuss Avatud kell 14–16 Kell 15 Karmoškakamraadid • Mänguväljaku kohvik Alajõe mänguväljakul / Katase karu laevaköögi kohvik Avatud kell 16.30–18.30 16.30–17.30 lastega tegelevad piraadid • Kultuurimaja kohvik Tudulinna kultuurimajas / Palli puhvet, RaJuVe veinibuss Avatud 19–21 Kell 20 Fred Rõigas Õhupallikujundite meisterdamise töötuba • Rahvamaja teatrikohvik lisaku rahvamajas / Tagavälja talu, RaJuVe veinibuss Avatud kell 22–01 Tantsuks ansambel Lillelised • 10. augustil Alajõe külaplatsil VII PEIPSI KÜLADE PÄEV Rahvalauluansambel Kalina Krasnaja Ansambel Dochka Bossa Lay Dance, Show Cabaret Black Cats, Zagadka DJ Dima Klink ja Vlad Ammuklubi Silex, laste mängutuba Tiili- Miili, peojuht Jekaterina Motšjonova Erinevad kauplejad • 11. augustil kell 16 Tudulinna linnamäel KOGUPERE SUVEFESTIVAL TUDULINNA TULED • 17. augustil kell 10-15 Atsalama puhkealal ATSALAMA KÜLALAAT Kauplemine ja kultuuriprogramm Täpsem info tel 527 7994 • 17.-18. augustil PEIPSI TOIDUTÄNAV Lisainfo: www.facebook.com/ Peipsitoidutनाव175 • 24. augustil kell 16–21 lisaku lauluväljakul NORF '24 Peaesinejad: An-Marlen, Reket, Prodigyboys Rohkem infot sündmuse ja pileтите kohta: www.norf.ee	• 25. augustil kell 13 lisaku rahvamajas EESTI KOORIJUHTIDE NAISKOORI KONTSERT Dirigendid Kristina Sildos ja Markus Leppoja • 26.–27. augustil Kurtina noortekeskuses TANTSURINGIDE SUVEPRAKTIKA Oodatud on Alutaguse valla noored vanuses 7–18 eluaastat. Ees ootavad kolm põnevat ning liikumist ja lusti täis päeva. Registreerimine kuni 30.06.24, kohtade arv on piiratud. Kontakt: Mirjam Vinkler, tel 5301 2170 mirjam.vinkler@alutagusevald.ee NÄITUSED • Juuni akrüülmaalide näitus „Voolavad värvid” lisaku raamatukogu trepigeriis • Juuni kolleksionäär Heli Männi esemenäitus „Poiste mänguasju läbi aegade” lisaku raamatukogus • Juuni Olga Linki maali- ja fotonäitus „Inspiratsioon” Mäetaguse rahvamaja triibukoridoris • Juuni-juuli lisaku Kunstide Kooli kunstiklassi õpilastööde näitus lisaku muuseumis • 1.-31. juuli kohalike meistrite näitus-müük Alajõe kogukonnas • 20.–21. juuli, 17.–18. august, 20.–22. september allveearheoloogi Maili Roio koostatud näitus „Rannapungerja paigavaimu vettpeidavad allikad” Rannapungerja külas Pärnaõue talus • Juuli-august harrastuskunstnik Andrei Kirillovi õlimaali näitus lisaku raamatukogu trepigeriis • Juuli-august esemenäitus „Materialiseerunud kirjandustegelased” kolleksionäär Heli Männi kogust lisaku raamatukogus TÄPSEM INFO Alutaguse Huvikeskuse kodulehel www.alutagusehuvikeskus.ee või Alutaguse valla kodulehel www.alutagusevald.ee/kalender Alutaguse Huvikeskus tel 336 6963 ja 5885 9979 e-posti aadress huvikeskus@alutagusevald.ee	

juulis–augustis
lisaku raamatukogu
trepigaleriis

kunstnik
Andrei Kirillovi
õlimaali näitus

Näitusega saab tutvuda raamatukogu
suvistel tööaegadel E-N 11-18 ja R 11-16

7. juuli
2024

Illuka kiriku püha ja
kalmistupüha

11.00 Meenutuste tund kirikus ja lipuväljakul
Kuno Pajula 100 – näituse esitlus ja ettekanne

11.45 Pühendus kunagisele Kuremäe kultuurielu
edendajale Osvald Kruusale

12.30 Jalutuskäik O. Kruusa pingi juurde
Nimesildi kinnitamine

13.00 KALMISTUPÜHA algus surnuaial
Kaastegev Mäetaguse orkester

13.50 Armulaud kirikus

14.00 Piknik kirikuõuel
Koguduse poolt supp ja pirukad
Muusikat pakub Nõmme akordioniklubi

SURNUIAPÜHAD
ALUTAGUSE VALLAS

Iisaku kalmistul 23. juunil kell 12

Illuka kalmistul 7. juulil kell 13

Mäetaguse kalmistul 13. juulil kell 12

Tudulinna kalmistul 14. juulil kell 13

KUULUTUSED

Küttepuude, pelleti ja briketi müük üle
Eesti. www.puu24.ee või helista 520 0093,
600 0136

Ostan igas seisukorras sõidukeid: maasturid,
vana auto- ja mototehnika, haagised, mootor-
rattad, mopeedid. Tel 55 57 38 90

Ostan metsa- ja põllumaad.
Pakume parimat hinda. Tel 552 7322

24.08.2024 algusega kell 11.00 toimub

Tudulinna Rahu
koguduse kirikuhoone
85. aastapäevale
pühendatud

TÄNUJUMALATEENISTUS

Mälestame lahkunuid

JURI MIRONOV
HEINRICH FERSCHER
VLADIMIR VERBIN
MARIA PÄASUKE
HELJU LIIVA
RAIMI TOOME

A scenic view of a lake with reeds and a boat. The background shows a calm body of water with tall reeds and a small boat in the distance. In the foreground, a wooden boat with a canopy is on the water, carrying two people. The overall atmosphere is peaceful and natural.

IDA-VIRUMAA, RÄNNAPINGERJA

TULETORNI Kontsert

KOHTUMISENI **27.07.2024!**

15. - 19. JUULINI
kella 14-16

Kiikla

SUVINE NOORTERING

PÄRLIPUNUMINE
Merkuuri töötuba
Eine murul
MURUMÄNGUD

Jääsulatamismängud
Euroopa kultuuripealinna külastus
Kinopäev
Jutuvestmine

Malasmokkade köögiminutid

Ruth, 51902091 Info ja osalemissoovist teatamine Karol, 5276890

Osalustasu 10 eurot pilmiku ja kinopäeva kulude katteks kogutakse osalejatelt nädala alguses

EESTI 4H SUVELAAGER

16.-19. JUULI 2024

VDU TALU

JÕGEVAMAA
KUREMAA JÄRVE ÄÄRES

VÕISTLUSED

UJUMINE

- TALUDE KÜLASTUSED,
- VÄLJASIDUD
- ÕHTUPROGRAMMID
- DISKO

Osavõtutasu:

- 65€ 4H liige
- 80€ mitteliige
- 50€ kaks või enam ühe pere 4H noort

KOHTUMISENI
LAAGRISI!

info@eesti4h.ee

REGISTREERIMINE JA TASUMINE OMA PIIRKONDA KUNI 12.06.2024

KOGU INFO LEIAD KODULEHELT www.eesti4h.ee

Kaitsevägi ja
Tasuvõimevahetus

Eesti Pagar

Epiim

RÄNNA
ROOTSI

Ammusid
austatud

EESTI

NÄITUS

AVATUD KOGU SUVE
ALUTAGUSE BUSSIPAVILJONIDES

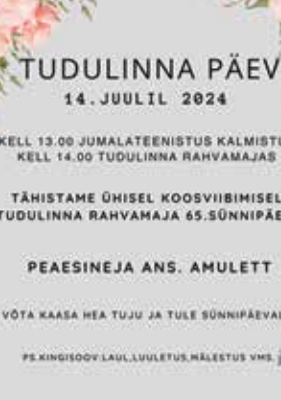
**MINA OLEN
ARHEOLOOG**

JONISTAMISE PEIPSIMAA MUINASAEAGA

LASTE JA NOORTE
JONISTUS-
VOISTLUSE
PARIMAD TÖÖD

2013

€990

TUDULINNA PÄEV
14. JUULIL 2024

KELL 13.00 JUMALATEENISTUS KALMISTUL
KELL 14.00 TUDULINNA RAHVAMAJAS

**TÄHISTAME ÜHISEL KOOSVIIBIMISEL
TUDULINNA RAHVAMAJA 65.SÜNNIPÄEVA**

PEAESINEJA ANS. AMULETT

VÕTA KAASA HEA TUJU JA TULE SÜNNIPÄEVALE!

PE.KINGISOOV LAUL,LUULETUS,NÄLETUS VMS.

Kõik roosid...

2. ja 3. ning
9. ja 10. augustil 2024
kell 18 lisaku laululaval

Laval:
MAARIK PÄRN,
HENRIK NORMANN,
TIINA TÕNIS,
TRIIN LELLEP,
HELLAR BERGMANN,
ABLAN KRESS,
lisaku segakoor ja üle 15 näitleja
Alltaguselst ja Tallinnast

Autor ja lavastaja:
REDNAR ANNUS

Kunstnik:
RIINA VANHANEN

VIIMASED ETENDUSED!

piletitasku

ALUTAGUSE RENT

ANNAB RENDILE

AVANT 528

SEADMED:

- MULLAKOPP
- TASANDUSREST
- TÖSTEKAVHLID
- MAAPUUR
- LAMMUTUSKOPP

110€ / PÄEV (KOOS KM)

MINIEKSKAVAATOR

SEADMED:

- 38 CM KAEVEKOPP
- 80 CM PLANEERKOPP
- 20 CM PINNASEPUUR

100€/PÄEV (KOOS KM)

**PINNASETIHENDAJA
125KG**

**VÄIKETRAKTORI HAAGIS
2.6T**

PLATVORMHAAGIS 1020KG

5558 4088

NAELAPÜSTOL **LASERNIVELLIIR**

ALUTAGUSERENT.EE

IISAKU, ALUTAGUSE VALD

Alutaguse telgirent

+372 5664 3816
www.alutagusetelgirent.com

MÕLASURF
www.molasurf.com
Tellimine:
+372 5664 3816
alutagusurf@gmail.com